

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 478 16 50
F: 01 478 16 99
E: gp.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

Številka: 007-372/2013/2

Ljubljana, 24. julij 2013

EVA 2013-1711-0057

**GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volilni in referendumski kampanji – predlog za obravnavo, NOVO GRADIVO ŠT. 2

1. Predlog sklepov vlade:

Vlada Republike Slovenije je na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13 in 47/13-ZDU-1G) na ... seji dne ... sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volilni in referendumski kampanji (EVA 2013-2030-0029) in ga posreduje v obravnavo po rednem postopku Državnemu zboru Republike Slovenije.

Tanja Šarabon
GENERALNA SEKRETARKA

2. a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Dr. Gregor Virant, minister za notranje zadeve
- mag. Renata Zatler, državna sekretarka, Ministrstvo za notranje zadeve
- Anja Anzeljc, višja svetovalka, Ministrstvo za notranje zadeve

2. b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora RS:

- Dr. Gregor Virant, minister za notranje zadeve
- mag. Renata Zatler, državna sekretarka, Ministrstvo za notranje zadeve
- Boštjan Šefic, državni sekretar, Ministrstvo za notranje zadeve

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:

DA

4. a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v

Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:		
/		
4. b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva		
<p>Predlog zakona bo omogočil večjo transparentnost financiranja volilne in referendumске kampanje ter učinkovitejši nadzor nad spoštovanjem določb zakona. Temeljni cilji, ki jih želi predlagatelj doseči s predlogom zakona, so namreč zagotovitev večje transparentnosti financiranja volilne in referendumске kampanje, da bodo podatki iz poročila o financiranju volilne kampanje javno dostopni, zagotovitev učinkovitejšega nadzora nad spoštovanjem določb zakona in določiti sankcije, ki bodo sorazmerne in bodo hkrati učinkovito preprečevale kršitve zakona. Pomemben cilj predloga zakona je omogočanje učinkovitega opravljanja nadzora, saj bodo imeli organi, ki so za nadzor pristojni, na voljo ustrezne instrumente za izvajanje učinkovitega nadzora.</p>		
5.a Obrazložitev novega gradiva št. 2		
<p>Novo gradivo št. 2 je pripravljeno na podlagi uskladitve s Službo Vlade RS za zakonodajo, prav tako pa so upoštevane pripombe, ki so bile izpostavljene na 15. redni seji Odbora za državno ureditev in javna zadeve dne 16.7.2013.</p> <p>Predlog zakona upošteva pripombe Ministrstva za finance, ki se nanašajo na sprejem podzakonskega akta iz 20. člena zakona. Podzakonski akt bo sprejel minister za notranje zadeve.</p> <p>Predlog zakona v 7.a členu na novo določa, da Državna volilna komisija za volitve v državni zbor, v Evropski parlament in predsednika republike izdela volilno brošuro s predstavitvijo kandidatov. V 7.b členu pa zakon določa, da za volitve članov v predstavniških in individualno voljenih organih lokalnih skupnosti brošuro s predstavitvijo kandidatov izda pristojna volilna komisija lokalne skupnosti.</p> <p>V predlogu zakona je dopolnjen tudi prvi odstavek 14. člena zakona z določbo, ki omogoča prispevanje prispevkov v gotovini do največ 50 eurov.</p> <p>Uvodni del predloga zakona (ocena stanja) je dopolnjen s podatki o zbranih sredstvih za volilne kampanje za posamezne volitve v letih 2011, 2009 in 2008..</p>		
6. Presoja posledic		
a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, – na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7. a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
>Državna volilna komisija (1213)	1213-11-0001 Izvedba volitev in referendumov	7670 Materialni stroški		700.000,00
SKUPAJ:				700.000,00
II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	

SKUPAJ:			
OBRAZLOŽITEV: Predlagatelj ocenjuje, da bodo skupne finančne posledice zakona za leto 2014 za državni proračun in druga javnofinančna sredstva znašale 700.000,00 eur, ki bodo zagotovljena ob pripravi sprememb državnega proračuna za 2014 na ustrezni postavki Državne volilne komisije.			
7. b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR /			
8. Predstavitev sodelovanja javnosti			
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja		DA	
Datum objave: 19. april 2013			
Gradivo je bilo objavljeno tudi na e-demokraciji dne 19.4.2013. Rok za posredovanje predlogov in pripomb je bil en mesec od objave. Mnenja, predloge, pripombe so podali: Ministrstvo za finance, Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za pravosodje, Inšpektorat RS za notranje zadeve, Davčna uprava RS, Služba Vlade RS za zakonodajo, Računsko sodišče RS, Komisija za preprečevanje korupcije, Društvo Integriteta, Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in Banka Slovenije.			
Upoštevani so bili: - v pretežni meri			
Bistvena odprta vprašanja: /			
9. Predstavitev medresorskega usklajevanja			
Gradivo je bilo posredovano v medresorsko usklajevanje: - ministrstvom, organom v sestavi ministrstev, vladnim službam in upravnim enotam, - Združenju občin Slovenije, Skupnosti občin Slovenije in Združenju mestnih občin Slovenije, - Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, Vrhovnemu državnemu tožilstvu in Državnemu pravobranilstvu, - Uradu predsednika RS, Državnemu zboru RS, Državnemu svetu RS, Ustavnemu sodišču RS, Varuhu človekovih pravic RS, Državni revizijski komisiji, Informacijskemu pooblaščenču, Računskemu sodišču RS, Komisiji za preprečevanje korupcije in Državni volilni komisiji. Predlog zakona je bil posredovan tudi v mnenje Banki Slovenije.			
Datum pošiljanja: 19. april 2013			
Gradivo je usklajeno:		v celoti/ <u>pretežno</u> /delno	
		Bistvena nerešena vprašanja:	
		- ...	
		- ...	
		Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno/	
10. Gradivo je lektorirano		DA	
11. Zahteva predlagatelja za			
a)	obravnava neusklajenega gradiva	DA	
b)	za nujnost obravnave	NE	

c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi /		

dr. Gregor Virant
MINISTER

PRILOGE:

- predlog sklepa vlade,
- predlog zakona
- predlog pravilnika

PRILOGA 1

Vlada Republike Slovenije je na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13 in 47/13-ZDU-1G) na ... seji dne ... sprejela naslednji:

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volilni in referendumski kampanji (EVA 2013-2030-0029) in ga posreduje v obravnavo po rednem postopku Državnemu zboru Republike Slovenije.

Tanja Šarabon
GENERALNA SEKRETARKA

PREDLOG
EVA 2013-1711-0057

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VOLILNI IN REFERENDUMSKI
KAMPANJI**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA

Veljavni Zakon o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07 in 103/07 ZPolS-D, 11/11, 28/11 Odl. US, v nadaljnjem besedilu ZVRK) je bil sprejet maja 2007, spremenjen pa v začetku leta 2011. ZVRK sistemsko ureja volilno in referendumsko kampanjo za volitve in referendumne na državni in lokalni ravni. Temeljni namen zakona je predvsem zagotavljanje čim večje preglednosti financiranja volilne in referendumske kampanje. Veljavni ZVRK določa, kaj se šteje za volilno kampanjo, in obdobje, v katerem je dovoljeno izvajati volilno kampanjo. Nadalje določa organizatorje volilne kampanje in njihovo odgovornost za zakonitost izvajanja volilne kampanje. Za zagotovitev enakopravnosti predstavitve kandidatov in njihovih programov določa obveznosti medijev, ki morajo pred začetkom volilne kampanje sprejeti pravila za izrabo programskega časa oziroma časopisnega prostora za predstavitev kandidatov in njihovih programov. Urejeno je tudi plakatiranje, ki zato, da vsakemu organizatorju kampanje omogoči temeljno informiranje volivcev o njegovih kandidatih na volitvah oziroma o njegovem stališču do referendumskega vprašanja, med drugim zagotavlja tudi brezplačno plakatiranje. Poleg tega veljavni ZVRK omogoča tudi plačano plakatiranje na dodatnih plakatnih mestih, ki jih določi lokalna skupnost, in na plakatnih mestih v zasebni lasti (objekti, zemljišča in reklamne table).

Veljavni ZVRK ureja tudi financiranje volilne in referendumske kampanje, ki je zelo pomembno, saj lahko odločilno vpliva na izid volitev. Za financiranje volilne kampanje se po določilih ZVRK uporabljajo določbe Zakona o političnih strankah (Uradni list RS, št. 100/05 – UPB1 in 103/07, v nadaljnjem besedilu ZPolS), če v ZVRK ni urejeno drugače. Financiranje volilne kampanje je mogoče s sredstvi posameznikov in pravnih oseb, pri čemer ZPolS določa obveznost razkritja donatorja, če znesek donacije presega določeno mejo (trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada RS (SURS) za preteklo leto). Prepovedano je financiranje volilne kampanje iz tujine, razen za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament. Z ZVRK je določeno, kateri stroški se štejejo za stroške volilne kampanje, ki so ne glede na to, kdaj so nastali oziroma kdaj so bili plačani, vezani na 30-dnevno obdobje, ko je dovoljena volilna kampanja. Prav tako je določena maksimalna višina sredstev, ki jih lahko organizator volilne kampanje porabi za financiranje volilne oziroma referendumske kampanje za posamezne volitve oziroma referendum. Z zakonom je določen rok za odprtje in zaprtje posebnega transakcijskega računa, na katerem mora organizator volilne oziroma referendumske kampanje zbrati sredstva in z njega poravnati stroške volilne kampanje. Organizator mora po volitvah državnemu zboru (za lokalne volitve in referendum v lokalni skupnosti pa predstavniškemu organu lokalne skupnosti) in računskemu sodišču predložiti poročilo o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo.

ZVRK ureja upravičence do delnega povračila stroškov volilne kampanje, pri čemer je njihova višina za volitve v državni zbor, Evropski parlament in predsednika republike določena v zakonu, za lokalne volitve pa višino ob upoštevanju omejitev, določenih z zakonom, pred začetkom volilne kampanje določi lokalna skupnost. Za referendumsko kampanjo organizatorji nimajo pravice do povračila stroškov. Za revizijo poročil o porabi sredstev za volilno oziroma referendumsko kampanjo je pristojno Računsko sodišče Republike Slovenije, ki (za razliko od lokalnih volitev in referendumov na lokalni ravni, ko revizijo lahko opravi), mora revizijo opraviti pri vseh tistih organizatorjih volilne kampanje za volitve v državni zbor, Evropski parlament in predsednika republike, ki imajo po ZVRK pravico do delnega povračila stroškov, kar velja tudi za referendum na državni ravni. Zakon tudi določa sankcije – zmanjšanje oziroma izgubo pravice do delnega povračila stroškov volilne kampanje in zmanjšanje oziroma izgubo pravice do sredstev, namenjenih rednemu financiranju političnih strank po ZPolS, če organizator volilne kampanje prekorači dovoljeni obseg porabe sredstev za izvedbo volilne kampanje. Sklep o zmanjšanju oziroma odvzemu pravice do sredstev sprejme Računsko sodišče Republike Slovenije takoj, ko postane poročilo o reviziji dokončno. Razen nadzora nad plakatiranjem, ki ga izvaja pristojna inšpekcija ali redarstvena služba lokalne skupnosti, nadzor nad drugimi določbami zakona izvaja Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve.

Kljub takšni zakonski ureditvi pa predlagatelj ugotavlja posamezne pomanjkljivosti in nedorečenosti nekaterih določb, ki so se pokazale ob izvajanju zakona ob predsedniških volitvah leta 2007, državnozborskih volitvah leta 2008 in leta 2011, pa tudi pri lokalnih volitvah leta 2010. Na pomanjkljivosti zakona sta opozorili tudi GRECO – skupina držav proti korupciji pri Svetu Evrope, katere članica je tudi Slovenija (v nadaljnjem besedilu GRECO), v svojem Poročilu o Republiki Sloveniji in njenem izpolnjevanju priporočil tretjega kroga ocenjevanja, št. Greco RC-III (2009) 1E, z dne 26. 3. 2010 v zvezi s financiranjem političnih strank ter volilne in referendumske kampanje, ter Urad za demokratične institucije in človekove pravice (ODIHR) pri OVSE v svojih priporočilih iz končnega poročila misije za ocenjevanje volitev v Republiki Sloveniji, na predčasnih volitvah v državni zbor, decembra 2011.

GRECO je sprejel poročilo o tretjem krogu ocenjevanja na svojem 35. plenarnem zasedanju (7. decembra 2007). V prvem poročilu o izpolnjevanju priporočil, ki ga je GRECO sprejel na svojem 46. plenarnem zasedanju (Strasbourg, 22.—26. marec 2010), je GRECO ugotovil, da je Slovenija zadovoljivo uresničila ali obravnavala štiri od devetnajstih priporočil iz poročila o tretjem krogu ocenjevanja. Glede na dejstvo, da se je Slovenija opazno potrudila za uresničitev priporočil v zvezi s temo I – inkriminacije in da je sprejela nekaj temeljnih ukrepov za reševanje vprašanj, ki so povezana s temo II – preglednost financiranja političnih strank, je GRECO ugotovil, da skupni odziv na priporočila ni “globalno nezadovoljiv” v smislu odstavka 8.3 31. člena poslovnika GRECO, zato je prosil vodjo slovenske delegacije za dodatne informacije o uresničevanju neupoštevanih priporočil. V drugem poročilu o izpolnjevanju priporočil (ki ga je GRECO sprejel na svojem 55. plenarnem zasedanju (Strasbourg, 14.—16. maj 2012) je GRECO ugotovil, da Slovenija ni dosegla opaznega napredka v zvezi s temo II – preglednost financiranja političnih strank v primerjavi z oceno stanja v prvem poročilu o izpolnjevanju priporočil pred več kakor dvema letoma. Glede na dejstvo, da nobeno od trinajstih priporočil na zgoraj navedenem področju ni bilo zadovoljivo uresničeno ali zadovoljivo obravnavano, je GRECO ugotovil, da je skupni odziv “globalno nezadovoljiv” v smislu odstavka 8.3 31. člena poslovnika GRECO. Zato se je GRECO odločil uporabiti 32. člen v zvezi s članicami, za katere se ugotovi, da niso upoštevale priporočil iz vzajemnega ocenjevalnega poročila, in prosil vodjo slovenske delegacije, da do 30. novembra 2012 zagotovi poročilo o doseženem napredku pri uresničevanju priporočil iii in iv (tema I – inkriminacije) in priporočil od i do xiii (tema II – preglednost financiranja političnih strank). V zadnjem vmesnem poročilu o izpolnjevanju priporočil je GRECO ugotovil, da trenutna raven izpolnjevanja priporočil ostaja “globalno nezadovoljiva” v smislu odstavka 8.3 31. člena poslovnika GRECO.

GRECO je v ocenjevalnem poročilu Sloveniji v zvezi s temo II – preglednost financiranja političnih strank sprejel naslednja priporočila:

— od političnih strank in organizatorjev volilne kampanje se zahteva podrobnejše razkritje njihovih prihodkov in izdatkov, vključno z vrsto in vrednostjo posameznih (denarnih in stvarnih) prispevkov in posojil (priporočilo i);

— (i) stranke v letnem poročilu in poročilu o kampanji morajo zagotoviti ločene podatke o finančnem poslovanju organizacij znotraj strankarske strukture in (ii) v volilnih kampanjah morajo stranke primerno urediti sodelovanje subjektov, ki delujejo zunaj strankarske strukture, ne glede na to, ali so posredno ali neposredno povezani s stranko (priporočilo ii)— zagotovi se javni dostop do celotnih letnih poročil političnih strank (priporočilo iii);

— oceni se, ali je treba prilagoditi trenutne dovoljene mejne vrednosti stroškov volilnih kampanj zaradi preglednosti dejanskih stroškov kampanj (priporočilo iv);

— proučijo se možnosti za povečanje preglednosti znatnih donacij podjetij političnim strankam ter dejanj in odločitev, ki bi lahko koristili tem donatorjem (priporočilo v);

— (i) zagotovi se izčrpnjša revizija finančnega poslovanja parlamentarnih političnih strank glede zasebnih in javnih sredstev v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi; (ii) zagotovi se več sredstev Računskemu sodišču za izvajanje teh revizij in revizij finančnega poslovanja organizatorjev volilnih kampanj in (iii) Računskemu sodišču se zagotovijo pooblastila in sredstva za preiskovanje rednega finančnega poslovanja strank in poveča se njegova zmožnost za preiskovanja finančnega poslovanja med kampanjami (priporočilo vi);

— da se pojasnijo pristojnosti in obseg področja dela vseh organov, katerim so zaupane nadzorne naloge v zvezi s financiranjem strank in kampanj (priporočilo vii);

— (i) poveča se zgornja meja sankcij, določenih v Zakonu o političnih strankah in Zakonu o volilni in referendumski kampanji, da bodo v praksi učinkovite, sorazmerne in odvračilne in (ii) zagotovi se, da stranka ne obdrži sredstev, ki jih je pridobila v nasprotju Zakonom o volilni in referendumski kampanji in Zakonom o političnih strankah (priporočilo viii);

— določijo se sankcije za vse kršitve Zakona o volilni in referendumski kampanji, zlasti za sprejemanje sredstev iz nedovoljenih virov in v nedovoljeni višini, za namerno vložitev lažnega, napačnega in nepopolnega poročila in za aktivnosti volilne kampanje, ki se izvajajo izven predpisanega časa za kampanjo ali se njihovo izvajanje zavleče v predpisani čas kampanje (priporočilo ix);— poveča se ozaveščenost o možnosti sankcioniranja kršitev pravil finančnega poslovanja v okviru kampanj tudi potem, ko organizator volilne kampanje v tej vlogi ne obstaja več (priporočilo x);

— prouči se možnost za podelitev pristojnosti za sankcioniranje nepravilnega financiranja političnih strank neodvisnemu organu (priporočilo xi);

— okrepi se ozaveščanje javnosti o pomembnosti političnega financiranja in škodi, povzročeni z dvomljivimi praksami na tem področju (priporočilo xii); in

— raziščejo se možnosti za poveritev mandata in zagotovitev potrebnih virov za učinkovito nadzorovanje, preiskovanje in uresničevanje pravil na področju političnega financiranja enemu neodvisnemu organu (novemu ali že obstoječemu) (priporočilo xiii).

Poleg navedenega je Ustavno sodišče Republike Slovenije z odločbo U-I-67/09 z dne 24.3.2011 (Uradni list RS, št. 28/11) glede drugega odstavka 5. člena ZVRK, ki ureja prepoved objavljanja raziskav javnega mnenja sedem dni pred dnem glasovanja, ugotovilo neskladje z Ustavo RS in zakonodajalcu naložilo, naj ugotovljeno protiustavnost odpravi. Ustavno sodišče je hkrati odločilo, da do odprave ugotovljene protiustavnosti objava raziskav javnega mnenja o kandidatih, listah kandidatov, političnih strankah in referendumskem vprašanju ni dovoljena štiriindvajset ur pred dnem glasovanja. Tudi praksa kaže, da je sedemdnevna časovna prepoved objavljanja raziskav javnega mnenja nepotrebna, saj se merjenje javnega mnenja izvaja tudi v zadnjem tednu pred glasovanjem, zaradi prepovedi objavljanja rezultatov pa je možnost manipuliranja z njimi bistveno večja.

Poleg tega veljavni ZVRK sedem dni pred dnevom glasovanja prepoveduje objavljane raziskav javnega mnenja, kar pa ne velja za objavo anket. Glede na to, da veljavni zakon ne prepoveduje objave anket, ki lahko postanejo sredstvo političnega oglaševanja, predlagatelj meni, da je treba z novelo prepovedati tudi objavo rezultatov anket, hkrati pa zaradi verodostojnosti objavljenih rezultatov raziskave razširiti podatke, ki jih mora medij navesti ob objavi anket oziroma raziskav javnega mnenja.

Glede financiranja volilne in referendumске kampanje se, kakor navedeno, ZVRK sklicuje na ZPoIS, po katerem mora vsaka politična stranka v letnem poročilu posebej prikazati tudi podatke o stroških volilne oziroma referendumске kampanje, kakor to določa ZVRK. Financiranje volilne kampanje je zato v primeru, ko je njen organizator politična stranka, preglednejše, kakor pri drugih organizatorjih volilne kampanje. Zaradi tega je po mnenju predlagatelja treba določneje opredeliti višino sredstev, ki jih lahko za volilno kampanjo prispeva organizator volilne kampanje, pri čemer je treba zaradi vrste delovanja in posebnega statusa političnih strank določiti višino sredstev, ki jih lahko za kampanjo prispeva organizator, ki je politična stranka, in organizator, ki ni politična stranka, na kar opozarja tudi Računsko sodišče RS. Poleg tega predlagatelj meni, da je treba financiranje volilne oziroma referendumске kampanje celovito urediti v ZVRK, tako da se ne bo skliceval na ZPoIS, saj organizatorji volilne kampanje niso le politične stranke, temveč tudi posamezniki, kar še posebej velja za lokalne in predsedniške volitve.

Pomanjkljivosti ZVRK, ki jih ugotavlja predlagatelj, nanje pa opozarja tudi GRECO, se nanašajo na preglednost poročanja organizatorjev volilne kampanje o vseh zbranih in porabljenih sredstvih za izvedbo volilne kampanje. Še posebej to velja za izdatke za volilno kampanjo, kjer mora organizator v poročilu navesti le višino skupnega zneska pridobljenih sredstev, pri pridobljenih sredstvih za volilno kampanjo pa mora dati podatke le tistih donatorjev, ki so prispevali sredstva, višja od trikratne povprečne bruto mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS za preteklo leto. Zaradi zagotavljanja večje preglednosti financiranja volilne kampanje je po mnenju predlagatelja treba s spremembami zakona zagotoviti podrobnejše podatke o vseh prejemkih in izdatkih za volilno kampanjo. Zaradi pomanjkanja podrobnejših podatkov je namreč otežen oziroma onemogočen tudi nadzor nad financiranjem volilne kampanje. Poleg tega GRECO priporoča, da se zagotovi javni dostop do celotnih poročil o financiranju volilne kampanje, s čimer bo zagotovljen tudi zunanji nadzor nad financiranjem volilne kampanje.

Pomanjkljivost ZVRK se je pokazala tudi v preiskovalni zmožnosti Računskega sodišča RS, ki je pri reviziji poročil o višini zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo odvisno le od dokumentacije, ki mu jo predloži organizator volilne kampanje. Računsko sodišče RS tako nima pristojnosti, da bi lahko poizvedbe izvedlo tudi pri izvajalcih storitev oziroma dobaviteljih blaga za volilno kampanjo, zaradi česar je onemogočeno dodatno preverjanje, ali so zneski o zbranih in porabljenih sredstvih, navedenih v poročilu, predstavljeni v pravilni višini. Da bi se te pomanjkljivosti odpravile in da Računsko sodišče RS pri izvedbi revizij ne bo tako omejeno, mu je s spremembo zakona treba zagotoviti ustrezne instrumente.

Velika pomanjkljivost obstoječega ZVRK je v nadzoru in neustreznosti sankcij za posamezne kršitve zakona. Za učinkovitejši nadzor je treba jasno razmejiti pristojnosti posameznega organa nadzora, nadzor nad financiranjem volilne in referendumске kampanje pa poveriti neodvisni ustanovi, Računskemu sodišču RS. Hkrati predlagatelj meni, da je treba nadzornim organom dati tudi ustrezne instrumente (pooblastila) za učinkovito izvajanje nadzora in zagotoviti druge pogoje, potrebne za povečanje njihove samostojnosti in neodvisnosti. Treba je odpraviti tudi pomanjkljivosti kazenskih določb, ki se kažejo v neustreznih (prenizkih) višinih glob, in sankcionirati nekatera dejanja, ki po veljavnem zakonu niso določena kot prekrški. Na to pomanjkljivost in neustreznost namreč opozarja tudi GRECO.

Spodnja tabela prikazuje podatke o zbranih sredstvih organizatorjev volilnih kampanj za posamezne volitve v letih 2008, 2009 in 2011. Podatki so pridobljeni na podlagi podatkov iz objavljenih revizijskih poročil Računskega sodišča. Na podlagi prvega odstavka 29. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji Računsko sodišče v šestih mesecih po roku za zaprtje transakcijskega računa opravi revizijo pri tistih organizatorjih volilne kampanje, ki imajo na podlagi tega zakona pravico do delnega povračila stroškov volilne kampanje.

Tabela 1: Podatki o zbranih sredstvih organizatorjev volilnih kampanj za posamezne volitve

	Prenosi z rednih računov strank (eur)	Delež prenosov glede na vsa zbrana sredstva	Prejeti prispevki (eur)	Delež prejetih prispevkov glede na vsa zbrana sredstva	SKUPAJ zbranih sredstev (eur)
Volitve v DZ 2008	3.318.681	78,81%	819.250	19,45%	4.211.137
Volitve v EP 2009	791.125	73,18%	269.678	24,95%	1.080.997
Predčasne volitve v DZ 2011	1.989.995	74,24%	654.335	24,41%	2.680.385

Vir: Revizijska poročila Računskega sodišča

Iz navedenih podatkov je razvidno, da so organizatorji volilnih kampanj največ sredstev (4.211.137 eur) zbrali za volitve v državni zbor leta 2008, najmanj (1.080.997 eur) pa za volitve v Evropski parlament leta 2009. Pri vseh treh volitvah je največji delež (med 73,18% in 78,81%) od skupno zbranih sredstev predstavljal prenos z rednih računov strank. Delež prejetih prispevkov s strani pravnih in fizičnih oseb je bil zgolj med 19,45% do 24,95%. Preostali minimalni delež prispevkov, ki ni razviden iz tabele, pa predstavljajo popusti, oprostitev plačil in obresti.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilji, ki jih želi predlagatelj doseči s predlogom zakona, so:— uskladitev s priporočili GRECO — skupine držav proti korupciji pri Svetu Evrope,— uskladitev z odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-67/09 z dne 24. 3. 2011,— uskladitev z Zakonom o medijih,— natančnejša opredelitev prekrškov in nadzornih organov ter njihovih pristojnosti.

Predlog zakona upošteva priporočila Računskega sodišča RS, GRECO¹ — skupine držav proti korupciji pri Svetu Evrope in OVSE² — organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi in odpravlja pomanjkljivosti veljavnega zakona, ki so bile ugotovljene pri izvedbi volitev v praksi v preteklih letih. Zakon odpravlja tudi neskladnost z Ustavo RS v delu, ki se nanaša na prepoved objavljavanja raziskav javnega mnenja sedem dni pred dnevom glasovanja. Prav tako se predlog zakona usklajuje z določbami Zakona o medijih.

¹ Poročilo o Republiki Sloveniji in njenem izpolnjevanju priporočil v tretjem krogu ocenjevanja GRECO, št. Greco RC-III (2012) 6E z dne 16. 5. 2012.

² Priporočila iz končnega poročila misije OVSE/ODIHR za ocenjevanje volitev, Republika Slovenija, predčasne volitve v državni zbor, 4. decembra 2011, Varšava, 7. februarja 2012.

Na podlagi navedenega je cilj predloga zakona predvsem zagotovitev večje preglednosti financiranja volilne in referendumске kampanje, da bodo podatki iz poročila o financiranju volilne kampanje javno dostopni, natančneje opredeliti organe nadzora, širitev pooblastil nadzornim organom in posledično zagotovitev učinkovitejšega nadzora nad spoštovanjem določb zakona ter določiti sankcije, ki bodo sorazmerne in bodo hkrati učinkovito preprečevale kršitve zakona. Pomemben cilj predloga zakona je omogočanje učinkovitega opravljanja nadzora, saj bodo imeli organi, ki so za nadzor pristojni, na voljo ustrezne instrumente za izvajanje učinkovitega nadzora.

2.2 Načela

Načela, ki jih je predlagatelj posebej upošteval pri pripravi predloga zakona, so:

- zakonitost financiranja volilne in referendumске kampanje,
- preglednost volilne in referendumске kampanje.

Predlog zakona upošteva načela veljavnega zakona.

2.3 Poglavitne rešitve

Za doseg navedenih ciljev predlog zakona odpravlja neskladnost z Ustavo RS in prepoveduje objavo raziskav javnega mnenja in anket le v času volilnega molka. Ustavno sodišče RS je z odločbo št. U-I-67/09 z dne 24.3.2011 (Uradni list RS, št. 28/11) ugotovilo neustavnost prepovedi objavljanja raziskav javnega mnenja sedem dni pred dnem glasovanja, saj po njegovem mnenju teža posledic posega v svobodo izražanja ne odtehta vrednosti zasledovanega cilja oziroma koristi, ki naj bi zaradi posega nastale. Ustavno sodišče RS je presodilo, da je sedemdnevna prepoved časovno pretirana omejitev, ki prekomerno posega v svobodo delovanja medijev. Poleg tega se z novelo prepoveduje tudi objava rezultatov anket in za zagotovitev večje verodostojnosti objavljenih raziskav javnega mnenja in anket ter preprečevanja manipulacij z njenimi rezultati razširja nabor obveznih podatkov, ki jih je treba navesti pri objavi raziskave javnega mnenja in ankete.

Predlog zakona uvaja rešitve, ki zagotavljajo večjo zakonitost in preglednost volilne kampanje. Financiranje volilne kampanje je eno osrednjih vprašanj, ki lahko bistveno vpliva na izid volitev, zato je predlagatelj upošteval temeljni cilj – preglednost virov financiranja in nadzor nad njimi, še posebej glede na to, da imajo organizatorji volilne kampanje pravico do povračila dela stroškov iz državnega proračuna. Pri tem je predlagatelj upošteval ugotovitve Računskega sodišča RS in priporočila GRECO. Veljavni ZVRK se glede financiranja volilne kampanje sklicuje na zakon, ki ureja politične stranke, predlog zakona pa financiranje volilne kampanje celovito ureja v tem zakonu. Predlog zakona prepoveduje, da bi organizator volilne kampanje pridobival prispevke od katere koli pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ter posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost. Na ta način se preprečuje možnost, da bi s prispevanjem prispevka organizatorju volilne kampanje prej navedeni subjekti pridobili neupravičeno prednost pred tistimi subjekti, ki organizatorju volilne kampanje izvoljene stranke prispevkov niso dali (na primer pri javnih naročilih). Zaradi navedenih razlogov ter v izogib nadaljnjim zlorabam je po mnenju predlagatelja določitev prepovedi financiranja volilnih kampanj s strani vseh pravnih oseb v predlogu zakona nujna ter z vidika načela sorazmernosti veliko bolj primerna, saj se bo s takšno rešitvijo varovalo načelo pravne države, poleg tega pa preprečevanja koruptivnih dejanj ni mogoče doseči na drugačen način. Z zmanjšanjem oziroma preprečevanjem koruptivnih dejanj, ki jih bo prinesla takšna rešitev, pa bo po mnenju predlagatelja nedvomno zagotovljena večja korist, kot pa bodo na drugi strani prizadete ustavne vrednote, v katere se posega (načelo enakosti, načelo svobode izražanja). Izjema od prepovedi financiranja volilnih kampanj pa v primeru referendumске kampanje ne velja za nepridobitne

pravne osebe, saj je predlagatelj ocenil, da bi to predstavljalo prevelik poseg v ustavno pravico do svobode izražanja. Referendumske kampanje so namreč povezane z (ne)ujveljavitvijo določene zakonodaje in so zato lahko po naravi stvari ravno nepridobitne pravne osebe (društva, ustanove, sindikati,...) povsem upravičeno zainteresirane za določen izid referendumu. Predlog zakona določa vrste prispevkov za volilno kampanjo in zgornjo mejo njihove višine, pri čemer skupna višina prispevkov ne sme presegati desetih povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS za preteklo leto, kar pa ne velja za prispevke, ki jih za volilno kampanjo nameni politična stranka, če je organizator volilne kampanje. S tem želi predlagatelj doseči večjo preglednost nad viri financiranja volilne kampanje tudi pri organizatorjih volilne kampanje, ki niso politične stranke. Preglednost nad viri financiranja političnih strank in omejitve glede višine donacij je namreč urejena z zakonom, ki ureja politične stranke. Vsi prispevki morajo biti vplačani preko bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki lahko v skladu s predpisi, ki urejajo plačilni promet, opravljajo storitve plačilnega prometa. Predlog zakona vsebuje tudi druge ukrepe za zagotavljanje preglednosti financiranja volilne kampanje in ukrepe za zagotavljanje učinkovitega nadzora nad volilno kampanjo. Ena izmed novosti je, da bodo osebe, ki opravljajo storitve plačilnega prometa, morale pri vplačilu prispevkov organizatorju volilne kampanje poleg višine danega zneska organizatorju volilne kampanje sporočiti tudi podatke o donatorju, ki je dal prispevek organizatorju volilne kampanje. S tem bo po priporočilih GRECO zagotovljena preglednost virov financiranja in učinkovitejši nadzor nad financiranjem volilnih kampanj. Prav tako predlog zakona določa, da mora prispevke, ki jih organizator volilne kampanje pridobi v nasprotju s tem zakonom, najpozneje v 30 dneh od dneva prejema nakazati v humanitarne namene, ki so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

Predlog zakona spreminja vsebino poročila o financiranju volilne kampanje, ki ga mora organizator predložiti Državnemu zboru RS in Računskemu sodišču RS, s čimer želi predlagatelj zagotoviti večjo preglednost, zakonitost izvedbe volilne kampanje in učinkovitejši nadzor nad financiranjem volilne kampanje. V poročilu bo organizator volilne kampanje moral navesti podatke o vseh posameznih prispevkih, izdatkih in posojilih in ne le o skupni višini zbranih in porabljenih sredstvih. Zaradi zagotavljanja preglednosti in učinkovitega nadzora nad financiranjem volilne kampanje predlog zakona določa tudi podatke, ki jih mora dati donator, če višina prispevka oziroma posojila presega eno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS za preteklo leto (po veljavni zakonodaji so postale javne donacije, ki so presegale tri povprečne plače). Poleg tega predlog zakona določa obvezno javno objavo teh poročil na spletni strani državnega zbora oziroma na spletni strani lokalne skupnosti, kar bo zagotavljalo večjo dostopnost javnosti do poročila, možnost vpogleda in s tem tudi zunanji nadzor nad financiranjem volilne kampanje, kar je tudi v skladu s priporočili GRECO.

S predlogom zakona se dovoljeni stroški, ki jih posamezni organizator volilne kampanje lahko porabi za kampanjo za posamezne volitve, zvišujejo, kar je v skladu s priporočili GRECO, da se za večjo preglednost dejanskih stroškov kampanj prilagodijo trenutne dovoljene mejne vrednosti stroškov volilnih kampanj. Znesek delne povrnitve stroškov za organiziranje in financiranje volilne kampanje ostaja nespremenjen.

Predlog zakona daje Računskemu sodišču RS večja pooblastila pri opravljanju revizij poročil organizatorjev volilne kampanje. Tako Računsko sodišče RS pri opravljanju revizij ne bo odvisno le od dokumentacije, ki mu jo predloži organizator volilne kampanje, temveč bo lahko zahtevalo listine tudi od državnih organov, bank, v katerih je organizator imel odprt poseben transakcijski račun, izvajalcev storitev in prodajalcev blaga, ki so za organizatorja opravili storitev oziroma mu dobavili blago. Prav tako bo Računsko sodišče RS v primeru revizijskih tveganj (npr. sum, da organizator volilne kampanje ni prikazal vseh podatkov) lahko izvedlo poizvedbe in zahtevalo pojasnila, podatke ali listine tudi pri drugih osebah. S tem, ko bodo

Računskemu sodišču RS dani ustrezni mehanizmi, s katerimi bo lahko opravilo revizijo, bo zagotovljena večja verodostojnost poročil in boljši nadzor nad financiranjem volilne kampanje.

Nadzor nad izvajanjem zakona bo izvajal Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve, glede določb, ki urejajo volilno in referendumsko kampanjo v medijih in z drugimi nosilci objavljanja informacij bo nadzor opravljal Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije, glede določb, ki urejajo plakatiranje bo nadzor opravljal pristojni organ lokalne skupnosti, glede določb, ki urejajo financiranje volilne in referendumske kampanje bo nadzor opravljalo Računsko sodišče RS. O prekrških, glede katerih izvaja nadzor Računsko sodišče RS, bo odločalo Okrajno sodišče v Ljubljani. Predlog zakona tudi odpravlja pomanjkljivosti kazenskih sankcij, določenih v veljavnem zakonu. Določene so nove kazni za prekrške, ki v veljavnem zakonu niso bile sankcionirani, globe za kršitelje pa so višje.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagatelj ocenjuje, da bodo skupne finančne posledice zakona za leto 2014 za državni proračun in druga javnofinančna sredstva znašala 700.000,00 eurov.

Predlog zakona v 7. a členu na novo določa, da se za volitve poslancev v Državni zbor, poslancev v Evropski parlament in predsednika republike za vsako gospodinjstvo izdelava brošura. Izdelava in distribucija brošure se plača iz državnega proračuna. Predlog zakona določa, da je za izdajo brošure pristojna Državna volilna komisija. Konkretni predlog predstavlja širitev pristojnosti Državne volilne komisije in tudi terja dodatne stroške za opravljanje nove zakonske naloge. V spodnji tabeli so predstavljena potrebna dodatna sredstva.

Tabela 2: Potrebna dodatna proračunska sredstva za posamezne volitve za Državno volilno komisijo

Vrsta storitve	Stroški v EUR
Priprava in tisk volilne brošure	530.000,00
Stroški pošte	150.000,00
Stroški prevodov	20.000,00
Skupaj	700.000,00

Vir: Dopis Državne volilne komisije št. 007-2/2013-3 z dne 24.7.2013

Predlog zakona ne bo imel vpliva na druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona v skupni višini 700.000,00 eurov bodo zagotovljena ob pripravi sprememb državnega proračuna za 2014 na postavki Državne volilne komisije (1213), šifra ukrepa 1213-11-0001, izvedba volitev in referendumov, ime PP: 7670 materialni stroški. Za materialne stroške bo zagotovljeno 700.000,00 eurov.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Gradiva ni potrebno usklajevati s pravnim redom Evropske skupnosti, saj je ureditev volilne oziroma referendumске kampanje v pristojnosti posamezne države članice.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Za pregled ureditve volilne kampanje je bila pripravljena primerjalna analiza področij, ki jih ureja predlog zakona, v nekaterih državah EU. V zvezi s financiranjem političnih strank in volilnih kampanj je Odbor ministrov Sveta Evrope leta 2003 sprejel priporočilo državam članicam o skupnih pravilih na področju financiranja političnih strank in volilnih kampanj³. Po teh pravilih in smernicah mora biti financiranje političnih strank in volilnih kampanj zasnovano na naslednjih načelih:

- razumno ravnotežje med javnim in zasebnim financiranjem,
- jasna merila pri razdeljevanju državnih sredstev političnim strankam,
- stroga pravila glede zasebnih donacij,
- omejevanje stroškov političnih strank v povezavi z volilno kampanjo,
- popolna preglednost finančnih poročil,
- ustanavljanje neodvisnega revizijskega organa in
- učinkovite sankcije za politične stranke in kandidate v primeru kršitve pravil.

Le malo evropskih držav ima volilno kampanjo sistemsko urejeno. Določbe o volilni kampanji so vsebovane v različnih zakonih, kakor sta zakon o političnih strankah, zakon o medijih in podobno. Tako na primer volilno kampanjo urejata francoski volilni zakon in španski organski zakon 5/1985 o splošnem volilnem sistemu, posebej pa volilno kampanjo ureja britanski zakon o političnih strankah, volitvah in referendumih.

Francija

V Franciji do leta 1988 financiranje volilnih kampanj v zakonodaji ni bilo urejeno, zato je prišlo do zlorab, ki pa so bile preprečene z uvedbo stroge zakonodaje na tem področju. Francoski volilni zakon glede predvolilnih shodov napotuje na uporabo posebnega zakona o svobodi združevanja, glede propagande pa se uporabljajo določbe zakona o svobodi tiska, sicer pa so določbe o volilni kampanji restriktivne. Volilni molk velja samo na dan glasovanja, na dan pred glasovanjem pa je z avdio-vizualnimi sredstvi prepovedano razširjati ali naročati razširjanje sporočil, ki imajo značaj volilne kampanje. Občina mora med volilnim časom določiti plakatna mesta tako, da se vsakemu kandidatu oziroma kandidatni listi dodeli enaka površina. Zunaj mest, ki jih določi občina, je v tem času prepovedano nameščati plakate, namenjene volilni kampanji. Tri mesece pred prvim dnem meseca, v katerem bo glasovanje, je prepovedana komercialna volilna propaganda v tiskanih in elektronskih medijih. Kandidati oziroma liste kandidatov financirajo volilno kampanjo prek finančnega pooblaščenca oziroma prek združenja za financiranje volitev. Finančni pooblaščenec ali združenje morata odpreti en sam bančni ali poštni račun, prek katerega opravljata vse finančne operacije, povezane z volilno kampanjo. Z zakonom je za vse vrste volitev določena najvišja dovoljena poraba sredstev za volilno kampanjo, ki je odvisna tudi od števila volivcev v občini. Na zadnjih predsedniških volitvah leta 2007 je ta zgornja meja znašala 16.166.000 evrov za vsakega kandidata, ki nastopi v prvem krogu, oziroma 21.594.000 evrov za kandidata, ki se udeleži tudi drugega kroga. Glede parlamentarnih volitev je zgornja meja sestavljena iz fiksne osnove (38.000 evrov na kandidata) in dodatnega dela, ki je odvisen od velikosti volilnega okraja (0,15 evra na prebivalca). Seštevek se množi z 1,18. Donacije (prispevki) fizičnih oseb kandidatom na volitvah so dovoljene samo v letu pred volitvami. Donacije v gotovini so dovoljene do zneska 150 evrov (po donatorju). Višje

---

³ Recommendation (Rec (2003)4) of the Committee of Ministers to member states on common rules against corruption in the funding of political parties and electoral campaigns.

donacije morajo biti vplačane s čekom ali na račun, identiteta donatorja pa mora biti znana. Donacije pravnih oseb (gospodarske družbe, sindikati itd.) političnim strankam, skupinam ali kandidatom niso dovoljene. To velja tako za neposredne donacije (donacije denarja ali nepremičnin) kakor tudi neposredne (na primer opravljanje storitev ali kakršnihkoli drugih uslug kandidatom in političnim strankam po nižjih cenah od tržnih). Prav tako tuje države ali pravne osebe ne morejo prispevati neposredne ali posredne donacije političnim strankam in kandidatom. Prepoved pa ne velja za tuje fizične osebe. Glede višine sredstev, ki jih lahko posamezni kandidat prispeva za svojo volilno kampanjo, ni omejitev (razen določene zgornje meje za stroške volilne kampanje). Kandidat mora predložiti dokazilo o viru teh sredstev. Nadzor nad porabo opravi državna komisija za obračun in financiranje volilne kampanje, ki poročilo odda uradu pri francoski skupščini. Če kandidat prekorači zgornjo mejo dovoljenih stroškov, mora prekoračeni znesek vplačati v proračun. Prav tako je predvidena globa oziroma zaporna kazen do enega leta v primerih, ko kandidat ne spoštuje naslednjih določb o:

- vodenju volilnih računov,
- prepovedi plačanega političnega oglaševanja,
- omejitvah donacij in
- zgornje meje stroškov za kampanjo.

Španija

Španski organski volilni zakon določa med drugim tudi institucionalno kampanjo, s katero oblasti državljane obvestijo o datumu in poteku glasovanja; tako oglaševanje je brezplačno. Za volilno kampanjo pa velja, da je to skupek dovoljenih dejavnosti, ki jih izpeljejo kandidati, politične stranke, zveze, koalicije ali skupine, katerih namen je pridobiti čim več volilnih glasov. Volilna kampanja se začne 38. dan po razpisu volitev, traja 15 dni in se mora končati 24 ur pred dnevom glasovanja. Glede predvolilnih shodov veljajo določbe zakona o pravici do zbiranja in združevanja, pri čemer v času volilne kampanje pristojnost upravnih organov glede priglasitve in izdaje dovoljenja prevzamejo pokrajinske volilne komisije. Mestne oblasti morajo omogočiti brezplačno uporabo javnih prostorov in javnih krajev za organizacijo predvolilnih shodov in določiti posebna brezplačna plakatna mesta. Poleg brezplačnih plakatnih prostorov je na voljo tudi komercialno plakatiranje. Med volilno kampanjo imajo politične stranke, zveze, koalicije in skupine, ki kandidirajo, pravico do brezplačnega oglaševalskega prostora na javnih televizijah in radijskih postajah, oglaševalski prostor pa se razdeli glede na volilni rezultat na prejšnjih istovrstnih volitvah. Za razdelitev brezplačnega oglaševalskega prostora je pristojna osrednja volilna komisija. Organski zakon izrecno določa tudi vsebino in izvedbo volilnih raziskav (raziskav javnega mnenja). Izvajalci volilnih raziskav morajo poleg podatkov o tem, kje bodo objavili rezultate, navesti tudi tehnične značilnosti ankete in vsa zastavljena vprašanja. Pravilnost objavljenih raziskav zagotavlja osrednja volilna komisija, ki je pristojna tudi za spremljanje kršitev glede prepovedi objave javnomnenjskih raziskav pet dni pred dnevom glasovanja.

Velika Britanija

Zakon o političnih strankah, volitvah in referendumih v posebnem urniku določa začetek volilne kampanje in velja za registrirane politične stranke, pri čemer ne določa ravnanja organizatorjev volilne kampanje glede plakatiranja oziroma oglaševanja, vsebuje pa izredno restriktivne določbe o financiranju volilne kampanje. Natančno navaja, katera sredstva lahko stranka nameni za volilno kampanjo, kdo jih lahko sprejme in kdo lahko odobri izplačila. Kaznivo je razpolagati s sredstvi za volilno kampanjo pred uradnim začetkom kampanje in po njenem zaključku. Stranke morajo poslati finančna poročila centralni volilni komisiji, pri čemer je treba k poročilu priložiti tudi vse račune, podatke o posojilih ali odloženih plačilih. Če stroški volilne kampanje presežejo 250.000 funtov, mora biti priloženo tudi poročilo ustreznega revizorja.

Poročila o stroških volilne kampanje morajo stranke predložiti šest mesecev po zaključku volilne kampanje.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Predlagana ureditev ne prinaša drugih posledic.

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov: /

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov: /

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike: /

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo: /

6.4 Presoja posledic na socialnem področju: /

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja: /

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa: /

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07, 103/07-ZPoIS-D, 11/11 in 28/11- odl.US) se prvi odstavek 3. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Volilno kampanjo lahko organizirajo sam kandidat ali kandidatka (v nadaljnjem besedilu: kandidat), predstavnik predlagatelja kandidatov ali list kandidatov, politična stranka ali druga pravna ali fizična oseba, v primeru referenduma pa pravna ali fizična oseba, ki je pobudnik zahteve za razpis referenduma, ali je zainteresirana za izid referenduma (v nadaljnjem besedilu: organizator volilne kampanje). Zainteresirana pravna ali fizična oseba iz tega odstavka je državljan Republike Slovenije z volilno pravico, posameznik, ki samostojno opravljajo dejavnost, samostojni podjetnik posameznik ali pravna oseba s sedežem na območju Republike Slovenije ter, kadar Vlada Republike Slovenije tako odloči, pristojna služba Vlade Republike Slovenije.«.

Za četrtem odstavkom se doda peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Liste kandidatov in posamezni kandidati za volitve v predstavniški organ lokalne skupnosti ali individualno voljenega organa lokalne skupnosti, ki jih predlagajo teritorialne organizacijske enote iste politične stranke v različnih lokalnih skupnostih, imajo lahko skupnega organizatorja volilne kampanje. V tem primeru je skupni organizator volilne kampanje odgovoren za zakonitost izvajanja volilne kampanje.«.

Dosedanji peti odstavek postane šesti odstavek in se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Vsaka pravna ali fizična oseba, ki je pobudnik zahteve za razpis referenduma ali je zainteresirana za izid referenduma, ima lahko samo po enega organizatorja.«.

Dosedanja šesti in sedmi odstavek postaneta sedmi in osmi odstavek.

2. člen

V 4. členu se črta šesti odstavek.

3. člen

5. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Pri objavah raziskav javnega mnenja in anket o kandidatih, listah kandidatov in političnih strankah v času volilne kampanje oziroma o referendumskem vprašanju mora zaradi zagotavljanja preglednosti in objektivnega informiranja javnosti izdajatelj medija navesti firmo oziroma ime in priimek ter sedež oziroma naslov naročnika, plačnika in izvajalca, čas, v katerem je bila opravljena raziskava javnega mnenja oziroma anketa, način njune izvedbe, vzorec in odzivnost vprašanih, vprašalnik oziroma vprašanja in merske napake.

(2) Objava raziskav javnega mnenja in anket o kandidatih, listah kandidatov, političnih strankah in o referendumskem vprašanju ni dovoljena 24 ur pred dnem glasovanja in do zaprtja volišč na dan glasovanja.«.

4. člen

V prvem odstavku 6. člena se beseda »Mediji« nadomesti z besedama »Izdajatelji medijev«.

V tretjem odstavku se besedilo »Drugi tiskani in elektronski mediji« nadomesti z besedilom »Izdajatelji drugih tiskanih in elektronskih medijev«.

5. člen

7. člen se spremeni tako, da se glasi:

»7. člen

(1) Izdajatelji medijev morajo v medijih, ki so kot taki določeni s predpisi o medijih, volilne oglaševalske vsebine objaviti z navedbo naročnika.

(2) V biltenih, katalogih ali drugih nosilcih objavljanja informacij, plakatih, prospektih in transparentih ter video straneh brez žive slike ter v telekomunikacijskih sporočilih, ki vsebujejo oglaševalske vsebine za volilno kampanjo, mora biti naveden naročnik take vsebine. Na plakatih mora biti navedena tudi njihova zaporedna številka.«.

6. člen

Za 7. členom se dodata nov 7.a in 7.b člen, ki se glasita:

»7.a. člen

(1) Za volitve poslancev Državnega zbora, poslancev v Evropski parlament in predsednika republike se z namenom informiranja volivcev o kandidatih in njihovih programih iz državnega proračuna plača izdelavo in distribucijo brošure za vsako gospodinjstvo. Brošura se distribuira najkasneje 7 dni pred dnem glasovanja.

(2) Za volitve poslancev Državnega zbora, poslancev v Evropski parlament in predsednika republike organizator volilne kampanje predloži vsebino brošure pri pristojni volilni komisiji najkasneje do izteka roka za vložitev kandidatur.

(3) Brošura za vsakega organizatorja volilne kampanje obsega prostor največ štirih strani formata A4, pri čemer mora najmanj 50% prostora vsebovati vsebino, ki se nanaša na program kandidatov oziroma kandidatnih list. Za vsebino brošure je odgovoren organizator volilne kampanje.

(4) Brošura se lahko izdela in distribuira skupaj z javno objavo seznamov potrjenih list kandidatov. Kandidature oziroma kandidatne liste so v brošuri razporejeni po vrstnem redu, ki ga vsebuje seznam potrjenih list kandidatov.

(5) Za volitve poslancev Državnega zbora se izdela in distribuira posebna brošura za vsako volilno enoto, za volitve poslancev v Evropski parlament in predsednika republike pa se izdela in distribuira brošura za območje celotne države.

(6) Brošura za volitve poslancev narodne skupnosti se lahko izdela in distribuira skupaj z brošuro iz prejšnjega odstavka, za tisto volilno enoto, ki večinsko obsega območje volilne enote za volitve poslancev narodne skupnosti.

(7) Za izdajo brošure je pristojna Državna volilna komisija.

7.b člen

(1) Za volitve članov v predstavnih in individualno voljenih organih lokalnih skupnosti v mestnih občinah in lokalnih skupnostih z več kot 15.000 volivcev, se z namenom informiranja volivcev o kandidatih in njihovih programih iz proračuna lokalne skupnosti plača izdelava in distribucija brošure za vsako gospodinjstvo v lokalni skupnosti, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe 7.a člena tega zakona.

(2) Lokalne skupnosti z manj kot 15.000 volivcev obvestijo volivce o programih kandidatov in kandidatnih list. Način obveščanja določi lokalna skupnost.

(3) Za izdajo brošure iz prvega odstavka tega člena je pristojna volilna komisija lokalne skupnosti.«.

7. člen

14. člen se spremeni tako, da se glasi:

»14. člen

(1) Organizator volilne kampanje lahko pridobiva prispevke za volilno kampanjo od fizičnih oseb. Prispevki posamezne fizične osebe skupaj za posamezno volilno kampanjo ne smejo presežati desetih povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto. Denarni prispevki posamezne fizične osebe v gotovini so za posamezno volilno kampanjo dovoljeni največ do zneska 50 eurov, višji denarni prispevki pa morajo biti vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve (v nadaljevanju: ponudniki plačilnih storitev). Pri prispevanju denarnega prispevka v gotovini mora fizična oseba poleg višine danega zneska organizatorju volilne kampanje sporočiti tudi podatke o imenu, priimku, EMŠO in naslovu fizične osebe.

(2) Poleg denarnih sredstev iz prejšnjega odstavka je prispevek za volilno kampanjo tudi vsak nedenarni prispevek, brezplačna storitev za organizatorja volilne kampanje, prevzem obveznosti oziroma opravljanje storitev za organizatorja volilne kampanje ali prodaja blaga organizatorju volilne kampanje pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje postavljajo v bolj ugoden položaj kot druge koristnike storitev oziroma kot kupce blaga teh oseb. Kot prispevek se ne šteje delo, ki ga za organizatorja volilne kampanje opravi fizična oseba, če za to ni dolžna izdati računa.

(3) Organizator volilne kampanje in fizična oseba, ki opravi storitev za organizatorja volilne kampanje ali mu proda blago, morata skleniti ustrezno pogodbo v pisni obliki.

(4) Organizator volilne kampanje lahko pridobiva posojila samo pri bankah in posojilnicah pod enakimi pogoji kot druge osebe. Dano posojilo se ne šteje za financiranje volilne kampanje.

(5) Državni organi, organi lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega in zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ne smejo prispevati prispevkov za volilno kampanjo, razen če zakon ne določa drugače. Pravne osebe zasebnega prava, katerih namen ustanovitve ni pridobivanje dobička, lahko prispevajo prispevke za referendumsko kampanjo.

(6) Organizator volilne kampanje ne sme pridobivati sredstev za volilno kampanjo od tujih fizičnih in pravnih oseb. Organizator volilne kampanje za volitve v Evropski parlament lahko pridobiva sredstva za volilno kampanjo iz prispevkov državljanov držav članic Evropske unije pod pogoji in na način, ki po tem zakonu veljajo za domače fizične osebe.

(7) Organizator volilne kampanje, ki je fizična oseba, lahko prispeva sredstva s svojega transakcijskega računa na poseben transakcijski račun iz 16. člena tega zakona največ v višini desetih povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto. Kadar je organizator volilne kampanje politična stranka, pa lahko prenese sredstva s svojega rednega transakcijskega računa na poseben transakcijski račun največ v višini iz 23. člena tega zakona, odvisno od tega, za katere volitve gre. Prispevek politične stranke in ostali prispevki skupaj ne smejo presežati dovoljene višine iz 23. člena tega zakona. Organizator referendumske kampanje, ki je fizična oseba ali oseba iz drugega stavka petega odstavka tega člena, lahko prispeva sredstva s svojega transakcijskega računa na poseben transakcijski račun iz 16. člena tega zakona največ v višini desetih povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto, če ta zakon ne določa drugače.

(8) Prispevki iz prvega in drugega odstavka tega člena se ne všttevajo v sredstva, ki jih fizične osebe namenijo za financiranje političnih strank v skladu z določbami zakona, ki ureja politične stranke.

(9) Ponudniki plačilnih storitev so dolžni pri vplačilu prispevkov organizatorju volilne kampanje poleg višine danega zneska organizatorju volilne kampanje sporočiti tudi podatke, ki omogočajo identifikacijo plačnika (ime, priimek, davčna številka in naslov fizične osebe ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, oziroma podatke o firmi, matični številki in sedežu ter poslovnem naslovu pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika), ter druge informacije, ki so posredovane skupaj s plačilno transakcijo.

(10) Prispevke, ki so organizatorju volilne kampanje dani v nasprotju s tem zakonom, je dolžan organizator volilne kampanje najkasneje v 30 dneh od dneva prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.«.

8. člen

15. člen se spremeni tako, da se glasi:

»15. člen

(1) Stroški volilne kampanje so stroški, ki so potrebni za izvedbo volilne kampanje za posamezno kandidatno listo ali posameznega kandidata ali za izvedbo referenduma.

(2) Stroški volilne kampanje so:

1. stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov,
2. stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih,
3. stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov,
4. stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena tega zakona,
5. stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa,
6. stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike
7. drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje.

(3) Če ima politična stranka, ki je organizator volilne kampanje, organizirane notranje organizacijske enote se za stroške volilne kampanje štejejo tudi njihovi stroški, nastali za dejanja volilne kampanje.

(4) Za stroške volilne kampanje se štejejo vsi stroški iz tega člena, ne glede na to, kdaj so nastali, kdaj so bili plačani in kdaj so bili sklenjeni posli v zvezi s posameznimi dejanji volilne kampanje, če se stroški in posli nanašajo na obdobje iz 2. člena tega zakona. Med stroške volilne kampanje se ne štejejo stroški zbiranja podpisov, ki se zbirajo za vložitev kandidature kandidata ali liste kandidatov oziroma referendumске zahteve in stroški, nastali po obdobju volilne kampanje, razen stroškov odstranjevanja plakatov in stroškov vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa.

(5) Izvajalec oblikovanja in tiskanja plakatov mora na računu, ki ga izstavi organizatorju volilne kampanje, navesti količino natisnjenih plakatov, izvajalec lepljenja pa število nalepljenih plakatov.«.

9. člen

V prvem odstavku 16. člena se besedilo »iz 3. točke in rok odloga plačila iz 4. točke prvega odstavka 18. člena« nadomesti z besedilom »iz 5. točke drugega odstavka 18. člena«.

10. člen

18. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Organizator volilne kampanje za volitve v državni zbor, Evropski parlament, predsednika republike ali za referendum na državni ravni mora zaradi zagotavljanja preglednosti, zakonitosti izvedbe in učinkovitosti nadzora volilne kampanje najpozneje v 15 dneh po zaprtju posebnega transakcijskega računa predložiti državnemu zboru in računskemu sodišču poročilo o financiranju volilne kampanje prek elektronskega obrazca, dostopnega na spletnih straneh računskega sodišča.

(2) Organizator volilne kampanje mora v poročilu o financiranju volilne kampanje poročati o:

1. skupni višini zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo,
2. višini prispevkov, ki jih je organizator volilne kampanje s svojega transakcijskega računa prenesel na poseben transakcijski račun v skladu s sedmim odstavkom 14. člena tega zakona,
3. vseh posameznih prispevkov fizičnih oseb, ki na dan glasovanja presegajo povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto, vključno z navedbo imena, priimka in naslova fizične osebe ter višine prispevka,
4. vseh posameznih izdatkov, ki jih je organizator volilne kampanje namenil za financiranje volilne kampanje, vključno z navedbo zneska, ne glede na njegovo višino, skupaj z namenom in izvajalcem storitev oziroma prodajalcem izdelka,
5. vseh posameznih posojilih, ki jih organizatorju volilne kampanje da banka ali posojilnica, vključno z navedbo podatkov o firmi, sedežu, poslovnem naslovu in matični številki banke ali posojilnice, pri kateri je pridobil posojilo, obrestni meri, odplačilni dobi ter višini posojila, ne glede na višino posojila,
6. vseh posameznih prispevkov, ki so bili organizatorju volilne kampanje dani v nasprotju s tem zakonom, ter njihove vrednosti, vključno z navedbo, fizične osebe, pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki je dal prispevek organizatorju volilne kampanje,
7. vseh nakazilih v humanitarne namene prispevkov, ki jih je organizator volilne kampanje pridobil v nasprotju s tem zakonom.

(3) Poročilo o financiranju volilne kampanje, kadar je organizator volilne kampanje politična stranka, mora ločeno vsebovati tudi stroške, nastale za dejanja volilne kampanje notranjih organizacijskih enot politične stranke v skladu s tretjim odstavkom 15. člena tega zakona.

(4) Organizator referendumske kampanje mora poročati tudi o vseh posameznih prispevkih pravnih oseh iz petega odstavka 14. člena tega zakona, ki na dan glasovanja presegajo povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto, vključno z imenom in sedežem pravne osebe ter višino prispevka.«.

11. člen

20. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Minister oziroma ministrica (v nadaljnjem besedilu: minister), pristojen za notranje zadeve, na predlog računskega sodišča podrobneje določi vsebino in obrazce poročil iz 18. in 19. člena tega zakona.«.

12. člen

V 21. členu se doda drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Poročila in podatki iz prejšnjega odstavka se za volitve v državni zbor, v Evropski parlament, predsednika republike ali za referendum na državni ravni objavijo na spletnih straneh državnega zbora, za volitve članov v predstavniških in individualno voljenih organih ali za referendum na lokalni ravni pa na spletnih straneh lokalne skupnosti.«.

13. člen

V 22. členu se doda drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Če računsko sodišče z revizijo ugotovi večji presežek zbranih sredstev, kot jih je organizator volilne kampanje iz prejšnjega odstavka prikazal v poročilu, mora organizator volilne kampanje razliko presežka nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije, s svojega transakcijskega računa v 30 dneh od objave revizijskega poročila na spletnih straneh računskega sodišča in državnega zbora oziroma lokalne skupnosti ter o tem poročati računskemu sodišču in državnemu zboru oziroma predstavniškemu organu lokalne skupnosti. Sredstva, pridobljena za delno povračilo stroškov volilne kampanje, se ne upoštevajo v izračun presežka zbranih sredstev.«.

14. člen

V 23. členu se v prvem, drugem in četrtem odstavku število »0,40« nadomesti s številom »0,60«.

V tretjem in petem odstavku se število »0,25« nadomesti s številom »0,35«, število »0,15« pa s številom »0,20«.

V šestem odstavku se število »0,25« nadomesti s številom »0,35«.

15. člen

V drugem odstavku 29. člena se za besedo »sodišče« doda beseda »lahko«.

Četrti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Organizator volilne kampanje, državni organi, organi lokalnih skupnosti, Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, banke in hranilnice, v katerih so organizatorji volilne kampanje odprli posebne transakcijske račune, izvajalci storitev in prodajalci blaga, ki so opravili storitve oziroma dobavili blago organizatorju volilne kampanje, so dolžni računskemu sodišču na zahtevo brezplačno predložiti listine, potrebne za izvedbo revizije, dati pojasnila ter omogočiti vpogled v svoje poslovne knjige in evidence. V primeru, da računsko sodišče ugotovi obstoj tveganj, da organizator volilne kampanje v poročilu iz 18. in 19. člena tega zakona ni prikazal oziroma ni pravilno prikazal vseh podatkov, lahko zahteva pojasnila, podatke ali listine, ki so potrebne za izvedbo revizije, tudi od drugih oseb. Računsko sodišče za potrebe izvedbe revizije osebne podatke zbira neposredno od oseb in iz zbirk osebnih podatkov ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.«.

16. člen

Drugi odstavek 30. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Računsko sodišče lahko zahteva, da organizator volilne kampanje v primernem roku, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 30 dni, dopolni poročilo, če ni sestavljeno v skladu z 18. in 19. členom tega zakona.«.

Dodata se nov tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»(3) Ko je revizijsko poročilo računskega sodišča dokončno, se objavi na spletnih straneh računskega sodišča in državnega zbora oziroma lokalne skupnosti.

(4) Dokončno revizijsko poročilo računskega sodišča obravnava pristojno delovno telo državnega zbora oziroma pristojni organ lokalne skupnosti.«.

17. člen

Peti odstavek 31. člena se spremenita tako, da se glasi:

»(5) Sklep o zmanjšanju oziroma izgubi pravice do povračila stroškov za organiziranje in financiranje volilne kampanje iz prvega in tretjega odstavka tega člena in sklep o začasnem zmanjšanju oziroma začasnem izgubi pravice politične stranke do sredstev iz državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti iz drugega in četrtega odstavka tega člena sprejme računsko sodišče takoj, ko postane poročilo o reviziji dokončno.«.

18. člen

32. člen se spremeni tako, da se glasi:

»32. člen

(1) Z globo od 800 do 3.000 eurov se kaznuje za prekršek organizator volilne kampanje, ki ne konča volilne kampanje 24 ur pred dnem glasovanja (prvi odstavek 2. člena).

(2) Z globo od 300 do 600 eurov se kaznuje odgovorna oseba organizatorja volilne kampanje, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 250 do 550 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom 2. člena tega zakona.

(4) Z globo od 150 do 250 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom 2. člena tega zakona.

(5) Z globo od 150 do 250 eurov se kaznuje posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom 2. člena tega zakona.«.

19. člen

V prvem odstavku 33. člena se besedilo »700 do 1.000« nadomesti z besedilom »700 do 2.500« ter se doda nova prva alineja, ki se glasi:

» - ravna v nasprotju z drugim odstavkom 7. člena;«.

V drugem in tretjem odstavku se besedilo »150 do 200« nadomesti z besedilom »150 do 400«.

V četrtem odstavku se besedilo »1.000 do 2.000« nadomesti z besedilom »1.000 do 3.000«.

20. člen

34. člen se spremeni tako, da se glasi:

»34. člen

(1) Z globo od 1.500 do 3.000 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj medija, ki:

- objavi raziskavo javnega mnenja ali anketo o kandidatih in političnih strankah v času volilne kampanje oziroma o referendumskem vprašanju, ne da bi navedel podatke iz prvega odstavka 5. člena tega zakona;
- objavi raziskavo javnega mnenja ali anketo o kandidatih, listah kandidatov, političnih strankah in o referendumskem vprašanju v času od 24 ur pred dnem glasovanja do zaprtja volišč na dan glasovanja (drugi odstavek 5. člena).

(2) Z globo od 350 do 650 eurov se kaznuje odgovorna oseba izdajatelja medija, izdajatelja državnega organa ali izdajatelja lokalne skupnosti, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.«.

21. člen

35. člen se spremeni tako, da se glasi:

»35. člen

(1) Z globo od 1.500 do 4.500 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj medija, ki:

- ne sprejme ali ne objavi pravočasno pravil ali ravna v nasprotju z objavljenimi pravili iz 6. člena tega zakona;
- ne zagotavlja enakih pogojev oziroma ne zagotavlja enakopravnosti v skladu s tretjim odstavkom 6. člena tega zakona;
- ravna v nasprotju s 7. členom tega zakona.

(2) Z globo od 350 do 650 eurov se kaznuje odgovorna oseba izdajatelja medija, izdajatelja državnega organa ali izdajatelja lokalne skupnosti, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.«.

22. člen

Za 37. členom se doda nov 37. a člen, ki se glasi:

»37. a člen

Z globo od 350 do 800 eurov se kaznuje kandidat za poslanca državnega zbora, poslanca Evropskega parlamenta in predsednika republike, kandidat za člana predstavniških in individualno voljenih organov lokalnih skupnosti ali organizator referendumске kampanje, ki ravna v nasprotju s 17. členom tega zakona.«.

23. člen

Prvi odstavek 38. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Z globo od 10.000 do 20.000 eurov se kaznuje organizator volilne kampanje - pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v danem roku ne predloži poročila o financiranju volilne kampanje v skladu z 18. in 19. členom tega zakona, ali namerno predloži lažno poročilo o financiranju volilne kampanje ali prepozno odpre oziroma ne odpre posebnega transakcijskega računa ali vseh sredstev za volilno kampanjo ne zbere na tem računu ali z njega ne poravnava vseh stroškov volilne kampanje (16. člen) ali presežka zbranih sredstev ne nameni v humanitarne namene (22. člen).«.

V drugem odstavku se besedilo »1.500 do 2.000« nadomesti z besedilom »1.500 do 3.000«.

V tretjem odstavku se besedilo »400 do 1.200« nadomesti z besedilom »400 do 1.500«.

24. člen

Za 38. členom se dodajo novi 38.a, 38.b, 38.c in 38.č člen, ki se glasijo:

»38.a člen

(1) Z globo od 6.000 do 20.000 eurov se kaznuje organizator volilne kampanje - pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki;

1. pridobi od iste osebe prispevke, ki presegajo desetkratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto in presežka v 30 dneh ne nakaže v humanitarne namene (prvi odstavek in drugi stavek petega odstavka v povezavi z desetim odstavkom 14. člena),
2. denarni prispevek višji od 50 eurov ne prejme preko ponudnikov plačilnih storitev (prvi odstavek 14. člena),
3. so mu dani prispevki iz nedovoljenih virov in jih v 30 dneh od dneva prejema ne nameni v humanitarne namene (prvi, peti in šesti odstavek v povezavi z desetim odstavkom 14. člena),
4. za opravo storitev ali prodajo blaga s fizično osebo ne sklene ustrezno pogodbo v pisni obliki v skladu s tretjim odstavkom 14. člena,
5. pridobi posojilo v nasprotju s četrtem odstavkom 14. člena,

6. prenese sredstva s svojega transakcijskega računa na poseben transakcijski račun v nasprotju s sedmim odstavkom 14. člena,
7. v 30 dneh od objave revizijskega poročila na spletnih straneh računskega sodišča in državnega zbora oziroma lokalne skupnosti presežek zbranih sredstev ne nameni v humanitarne namene (drugi odstavek 22. člena),
8. na zahtevo računskega sodišča ne da oziroma ne predloži pojasnil, podatkov ali listin, ki so potrebni za izvedbo revizije ali ne omogoči vpogled v svoje poslovne knjige in evidence (četrti odstavek 29. člena),
9. na zahtevo in v roku, ki ga določi računsko sodišče, ne predloži dopolnitev poročila (drugi odstavek 30. člena).

(2) Z globo od 1.500 do 4.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba organizatorja, ki stori prekršek iz prejšnjega člena.

(3) Z globo od 600 do 1.500 evrov se kaznuje organizator volilne kampanje – posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

38.b

(1) Z globo od 5.000 do 10.000 evrov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki:

- ravna v nasprotju s prvim ali petim odstavkom 14. člena,
- da posojilo organizatorju volilne kampanje v nasprotju s četrtim odstavkom 14. člena,
- na zahtevo računskega sodišča ne da oziroma ne predloži pojasnil, podatkov in listin ali ne dovoli vpogleda v svoje poslovne knjige in evidence (četrti odstavek 29. člena).

(2) Z globo od 1.000 do 3.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo iz prejšnjega odstavka se kaznuje tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa lokalne skupnosti, ki stori prekršek iz prvega odstavka.

(4) Z globo od 600 do 1.000 evrov se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka.

(5) Z globo od 600 do 1.500 evrov se kaznuje fizična oseba, ki za opravo storitev ali prodajo blaga ne sklene ustrezno pogodbo v pisni obliki v skladu s tretjim odstavkom 14. člena.

38.c

(1) Z globo od 1.500 do 15.000 evrov se kaznuje ponudnik plačilnih storitev, ki pri vplačilu prispevkov organizatorju volilne kampanje ne sporoči višine prispevka ali podatkov, ki omogočajo identifikacijo plačnika ter druge informacije, ki so posredovane skupaj s plačilno transakcijo (deveti odstavek 14. člena).

(2) Z globo od 350 do 1.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba ponudnika plačilnih storitev, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

38.č člen

Z globo od 3.500 do 4.000 evrov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba lokalne skupnosti, ki ne določi načina obveščanja iz drugega odstavka 7.b člena.«.

25. člen

V 39. členu se v prvem odstavku besedilo »7.000 do 12.500« nadomesti z besedilom »7.000 do 20.000«.

V drugem odstavku se besedilo »3.500 do 10.000« nadomesti z besedilom »3.500 do 15.000«.

V tretjem odstavku se besedilo »3.500 do 10.000« nadomesti z besedilom »3.500 do 15.000«.

V četrtem odstavku se besedilo »700 do 1.000« nadomesti z besedilom »700 do 1.500«.

26. člen

40. člen se spremeni tako, da se glasi:

»40. člen

(1) Za nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, katerih kršitve so s tem zakonom določene kot prekrški, je pristojen inšpektorat, pristojen za notranje zadeve, razen v primerih iz 5., 6. in prvega odstavka 7. člena tega zakona, ko je pristojen inšpektorat, pristojen za kulturo in medije, 8. in 9. člena tega zakona, ko je pristojna inšpekcija lokalne skupnosti ali redarstvena služba lokalne skupnosti ter v delu določb 4., 14., 15., 16., 18., 19., 22., 23., 29. in 30. člena tega zakona, ki se nanašajo na financiranje, ko je pristojno Računsko sodišče Republike Slovenije.

(2) Računsko sodišče izvaja nadzor v mejah pristojnosti, ki jih določata ta zakon in zakon, ki ureja pristojnosti računskega sodišča.

(3) Inšpektorat, pristojen za notranje zadeve, inšpektorat, pristojen za kulturo in medije, pristojna inšpekcija lokalne skupnosti ali redarstvena služba lokalne skupnosti lahko izrekajo globe za prekrške po tem zakonu v okviru razpona, predpisanega s tem zakonom, pri čemer lahko za prekrške v hitrem postopku izrečejo globe tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe.

(4) Če se pri nadzoru ugotovi objava raziskave javnega mnenja oziroma ankete v času 24 ur pred dnem glasovanja in do zaprtja volišč na dan glasovanja, lahko uradna oseba organa, pristojnega za nadzor, z odločbo odredi odstranitev raziskave javnega mnenja oziroma ankete. Zoper to odločbo je dovoljena pritožba. Pritožba ne zadrži izvršitve. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za kulturo.

(5) Inšpekcijski in drugi državni organi ter nosilci javnih pooblastil, ki pri izvrševanju svojih nalog ugotovijo kršitve določb zakona iz prvega odstavka tega člena, morajo prekrškovnemu organu podati predlog za uvedbo postopka o prekršku.«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

27. člen

Posredovanje poročila o financiranju volilne kampanje preko elektronskega obrazca iz prvega odstavka 18. člena zakona se omogoči najkasneje do prvega marca 2014.

28. člen

(1) Minister, pristojen za notranje zadeve izda predpis iz 20. člena zakona z določbami tega zakona najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do izdaje predpisa iz prejšnjega odstavka se smiselno uporablja veljavni podzakonski predpis.

29. člen

Ne glede na določbe zakona, ki ureja prekrške, do spremembe zakona, ki ureja prekrške, o prekrških iz členov, navedenih v prvem odstavku 40. člena, za katere nadzor je pristojno Računsko sodišče Republike Slovenije, odloča sodišče. Obdolžilni predlog vloži Računsko sodišče Republike Slovenije, za odločanje o prekršku pa je pristojno Okrajno sodišče v Ljubljani.

30. člen

Če se volitve ali referendum opravijo pred uveljavitvijo tega zakona ali 60 dni po njegovi uveljavitvi, se za volilno oziroma referendumsko kampanjo uporabljajo določbe Zakona o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07, 103/07-ZPolS-D, 11/11 in 28/11- odl.US).

31. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Namen predlagane spremembe v prvem odstavku 3. člena je, da se jasno določi, da je lahko organizator volilne ali referendumске kampanje le pravna ali fizična oseba. Organizator volilne kampanje ne more biti skupina oseb oz. subjekt, ki nima pravne subjektivitete. Prav tako morata biti organizator in imetnik posebnega transakcijskega računa isti osebi. V praksi so se namreč zaznali problemi glede pravilnega določanja organizatorjev, kar je kasneje predvsem povzročalo težave nadzornim organom v primeru uvedbe prekrškovnega postopka zoper organizatorja volilne kampanje,

Volilno kampanjo lahko organizirajo sami kandidati, predlagatelji kandidatov ali list kandidatov, politične stranke, pri čemer lahko imajo liste kandidatov in posamezni kandidati oziroma kandidature (na lokalni skupnosti) le enega organizatorja volilne kampanje. Izjema so le volitve članov v predstavniških in individualno voljenih organih lokalne skupnosti, ko imajo lahko istoimenske liste kandidatov in posamezni kandidati, ki jih predlagajo teritorialne organizacijske enote iste politične stranke v različnih lokalnih skupnostih, skupnega organizatorja volilne kampanje, za katerega veljajo enake določbe kot za organizatorja volilne kampanje. Glede na veljavni zakon je ta novost potrebna, saj politične stranke volilno kampanjo za volitve v predstavniške in individualne organe lokalnih skupnosti organizirajo in financirajo z enega mesta, to je sedeža stranke. V teh primerih tako skupni organizator odgovarja za zakonitost izvedbe in financiranje celotne volilne kampanje, torej tudi v vseh lokalnih skupnostih. Prav tako lahko imajo le enega organizatorja referendumске kampanje tudi predlagatelji referendumu oziroma drugi, za izid referendumu zainteresirani subjekti, ki jih predlog zakona posebej določa.

K 2. členu

Z ustavno spremembo referendumске ureditve državni svet ni več predlagatelj referendumu. Glede na definicijo zainteresiranega subjekta in tudi ob upoštevanju dejstva, da slednji sodi v okvir zakonodajne veje oblasti in ga tudi s tega vidika ne moremo šteti kot zainteresiranega za izid referendumu, se črta določba, ki omogoča financiranje referendumске kampanje, kadar je organizator državni svet.

K 3. členu

Predlog zakona v primerjavi z veljavnim zakonom dopolnjuje podatke, ki jih je izdajatelj medija dolžan navesti pri objavah raziskav javnega mnenja in anket, in sicer tudi s podatki o nazivu oziroma imenu in priimku ter naslovu naročnika, plačnika in izvajalca, o času, v katerem je bila opravljena raziskava oziroma anketa, načinu izvedbe, vzorcu in odzivnosti vprašanih, vprašalniku oziroma vprašanjih in merskih napakah. S tem želi predlagatelj zagotoviti večjo preglednost in objektivnost informiranja javnosti in preprečiti manipulacije z rezultati raziskav javnega mnenja in rezultati anket. S tem predlagatelj sledi tudi stališču iz odločbe Ustavnega sodišča RS (Uradni list RS, št. 28/11), da bi natančnejša ureditev izvajanja raziskav javnega mnenja v času pred volitvami (npr. z zapovedjo, da je treba ob raziskavi navesti naročnika in plačnika raziskave, izvajalca, čas opravljanja raziskave ipd.) zmanjševala možnost nedopustnega vplivanja na volivce in tako prispevala k temu, čemur so take raziskave namenjene – k strokovni in objektivni predstavitvi informacije o gibanju javnega mnenja.

Poleg tega se odpravlja neskladje drugega odstavka 5. člena veljavnega zakona z Ustavo RS, ki jo je prav tako ugotovilo Ustavno sodišče RS v odločbi U-I-67/09-27 (Uradni list RS, št. 28/11) in naložilo odpravo ugotovljene protiustavnosti. Prepoved objavljanja raziskav javnega mnenja in anket sedem dni pred dnevom glasovanja po mnenju Ustavnega sodišča ni bila ustrezna.

Ustavno sodišče je presodilo, da je sedemdnevna prepoved s časovnega vidika pretirana omejitev, ki prekomerno posega v svobodo delovanja medijev. Dejstvo je, da so se v tem obdobju izvajale raziskave javnega mnenja, katerih rezultati so bili zaradi prepovedi objavljanja dostopni le naročnikom, javnost pa preko medijev z rezultati ni smela biti seznanjena. Kandidati in politične stranke so glede na raziskave javnega mnenja tudi v tem obdobju prilagajale svoja ravnanja, poleg tega pa bi lahko te podatke objavil katerikoli drug tuj medij, do katerih pa danes preko tujih spletnih strani ni težko priti. Ustavno sodišče je po presoji odločilo, da je drugi odstavek 5. člena zakona v neskladju z Ustavo, da mora ugotovljeno protiuustavnost Državni zbor Republike Slovenije odpraviti in da do odprave ugotovljene protiuustavnosti objava raziskav javnega mnenja o kandidatih, listah kandidatov, političnih strankah in o referendumskem vprašanju ni dovoljena štiriindvajset ur pred dnevom glasovanja. Predlog zakona v celoti sledi odločbi Ustavnega sodišča in določa prepoved objave raziskav javnega mnenja in anket o kandidatih, listah kandidatov, političnih strankah in o referendumskem vprašanju le v času štiriindvajsetih ur pred dnevom glasovanja. Ustavno sodišče je pri sprejemanju odločitve upoštevalo tudi institut volilnega molka (volilna kampanja kot tudi vsa javna propaganda se mora končati do dneva pred dnevom glasovanja, ko nastopi t.i. volilni molk). Zaradi jasnosti določbe predlagatelj v določbi tudi navaja, da objava raziskav javnega mnenja in anket na dan glasovanja ni dovoljena vse do zaprtja volišč. Iz podobnih razlogov so pred leti tudi v Franciji spremenili prepoved objavljanja raziskav javnega mnenja iz sedmih na en dan pred dnevom glasovanja. Objava raziskav javnega mnenja in anket je sicer prepovedana ne glede na obliko, v kateri se medij izdaja, torej tudi v medijih, ki delujejo na internetu.

K 4. členu

Glede na to, da medij kot tak ne more izvrševati zakonske obveznosti po določitvi in objavi pravil za izrabo programskega časa oziroma časopisnega prostora za predstavitev kandidatov, političnih strank in njihovih programov oziroma predstavitev mnenje o referendumskem vprašanju, se po predlogu zakona kot zavezanec na novo določi izdajatelj medija. ZVRK sicer ne opredeljuje pojma medija. Po prvem odstavku 2. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, in spremembe) so mediji časopisi in revije, radijski in televizijski programi, elektronske publikacije, teletekst ter druge oblike dnevnega ali periodičnega objavljanja uredniško oblikovanih programskih vsebin s prenosom zapisa, glasu, zvoka ali slike, na način, ki je dostopen javnosti. Izdajatelj medija pa je v skladu s prvim odstavkom 9. člena Zakona o medijih pravna ali fizična oseba, ki izvaja dejavnost razširjanja programskih vsebin, v skladu s tem zakonom.

K 5. členu

Namen predlagana sprememba veljavnega 7. člena zakona uskladiitev z določbami Zakona o medijih, ki določa pravice, obveznosti in odgovornosti pravnih in fizičnih oseb ter javni interes Republike Slovenije na področju medijev. Da se zagotovi nadzor nad tiskanjem plakatov, morajo plakati vsebovati tudi njihovo zaporedno številko.

K 6. členu

Z namenom informiranja volivcev o kandidatih in njihovih programih ter s tem večje prepoznavnosti kandidatov in njihovih programov predlog zakona določa, da se za volitve poslancev v Državni zbor, poslancev v Evropski parlament in predsednika republike za vsako gospodinjstvo izdela brošura. Izdelava in distribucija brošure se plača iz državnega proračuna. V brošuri bo imel vsak organizator volilne kampanje na voljo določen prostor na katerem bo lahko predstavil program kandidatov oziroma kandidatnih list. Za vsebino brošure je odgovoren organizator, ki jo mora pristojni volilni komisiji za vložitev kandidatur predložiti najkasneje do izteka roka za vložitev kandidatur. Brošura bo distribuirana skupaj z javno objavo seznamov potrjenih list kandidatov, kar je 15 dni pred dnevom glasovanja. V primeru, ko iz objektivnih razlogov to ne bo mogoče pa predlog zakona določa, da mora biti distribucija izvedena najpozneje sedem dni pred dnevom glasovanja. Za volitve v Državni zbor, pri katerih se

kandidature vložijo pri volilnih komisijah volilne enote bo za vsako volilno enoto izdelana posebna brošura, kar pomeni, da bo izdelanih in distribuiranih osem različnih brošur. Poleg teh pa se tudi za volitve poslancev narodne skupnosti izdelata posebna brošura. Za volitve poslancev v Evropski parlament in predsednika republike, pri katerih se kandidature vložijo pri Državni volilni komisiji bo za celo državo izdelana in distribuirana ena brošura. Predlog zakona določa, da je za izdajo brošure pristojna Državna volilna komisija.

Predlog zakona določa, da se tudi za volitve članov v predstavniških in individualno voljenih organih lokalne skupnosti izdelata in distribuira brošura za vsako gospodinjstvo na območju lokalne skupnosti. Brošura naj bi se izdelala za mestne občine in lokalne skupnosti z več kot petnajst tisoč volivcev, pri čemer se smiselno upoštevajo tiste določbe predloga zakona, ki veljajo za izdelavo brošure na državni ravni. Za lokalne skupnosti z manj kot petnajst tisoč prebivalci pa predlog zakona določa, da morajo te lokalne skupnosti volivce obvestiti o programih kandidatov, kandidatnih list, pri čemer način obveščanja prepušča lokalni skupnosti, ki pa ga morajo določiti. Predlagatelj zakona meni, da je razlikovanje med večjimi in manjšimi lokalnimi skupnostmi utemeljeno, saj predvsem manjše lokalne skupnosti lahko učinkoviteje in racionalneje volivce obvestijo preko glasila, ki ga izdajajo, spletnih strani lokalne skupnosti oziroma na drug krajevno uveljavljen način obveščanja občanov o pomembnih vprašanih lokalne skupnosti. Pomembno pri tem je, da mora biti način obveščanja določen, kar je tudi izrecna zahteva v predlogu zakona, za ne izvedbo tega pa tudi predpisana globa za odgovorno osebo lokalne skupnosti. Stroške za izdajo in distribucijo brošure krije proračun lokalne skupnosti, za njeno izdajo pa je pristojna volilna komisija lokalne skupnosti.

K 7. členu

Za financiranje volilne kampanje se po določenih veljavnega ZVRK uporabljajo določbe Zakona o političnih strankah, če v ZVRK ni urejeno drugače. S spremembo 14. člena se, za razliko od veljavnega zakona, financiranje volilne kampanje v celoti ureja v tem zakonu, ločeno od financiranja političnih strank, s čimer želi predlagatelj doseči večjo preglednost virov financiranja volilne oziroma referendumске kampanje. Organizator volilne kampanje lahko pridobiva prispevke za volilno kampanjo zgolj od fizičnih oseb. Denarni prispevki v gotovini so za posamezno volilno kampanjo dovoljeni največ do zneska 50 eurov, višji denarni prispevki pa morajo biti vplačani prek bank, hranilnic in drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve. Pri vplačilu zneska v gotovini mora fizična oseba sporočiti tudi svoje osebne podatke. Določeno je, kaj se šteje kot prispevek za volilno kampanjo in višina skupnega zneska, ki ga lahko za posamezno volilno kampanjo nameni fizična oseba.

Poleg denarnih sredstev se kot prispevek za volilno kampanjo štejejo na primer tudi negotovinski prispevki (npr. darila v obliki vrednostnih papirjev, žlahtnih kovin, premičnin ali nepremičnin). Vključitev nedenarnih prispevkov je smiselna, saj bi v nasprotnem primeru bilo zlahka obiti namen določbe. Višina skupnega zneska tako kot že sedaj, ne sme presegati desetkratne povprečne bruto mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto, kar pa ne velja za politične stranke, kadar so organizatorji volilne kampanje. Financiranje političnih strank namreč ureja Zakon o političnih strankah, ki glede prispevkov posameznih donatorjev določa enako omejitve. V predlogu zakona je nadalje predlagana ureditev, da se kot prispevek za volilno kampanjo ne šteje delo, ki ga za organizatorja volilne kampanje opravi fizična oseba, če za to ni dolžna izdati računa. Na drugi strani pa v primeru, da fizična oseba prostovoljno opravi delo oziroma dejavnost, ki jo sicer opravlja kot svoj poklic, se le to šteje kot prispevek oziroma strošek volilne kampanje, kar računsko sodišče upošteva v okviru opravljanja revizije (na primer nastop umetniškega izvajalca na predvolilnem shodu politične stranke oziroma organizatorja volilne kampanje).

Da bi se pristojnim organom za nadzor nad tem zakonom zagotovili pogoji za učinkovito izvajanje nadzora nad zakonitim in pravilnim financiranjem volilne kampanje, predlog zakona v tem členu določa, da bo morala fizična oseba, ki opravi storitev za organizatorja ali mu proda blago, z njim skleniti ustrezno pisno pogodbo.

Predlog zakona izrecno določa, da lahko organizator volilne kampanje pridobiva posojila le pri bankah in posojilnicah, in to pod enakimi pogoji kot druge osebe, s čimer želi predlagatelj zagotoviti transparentnost posojil in s tem preprečiti prikrita posojila. Dano posojilo se ne šteje za financiranje volilne kampanje. Posojilo ni vir financiranja kampanje, saj mora posojilojemalec posojilo banki oziroma posojilnici v dogovorjenem roku vrniti (posojilo ureja obligacijsko pravo oziroma Obligacijski zakonik).

V tem členu je nadalje določeno, da volilne kampanje ne smejo financirati državni organi, organi lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega ali zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost. S tem se zmanjšuje odvisnost organizatorjev volilnih kampanji od donatorjev, saj to predstavlja veliko tveganje korupcije v obliki pridobivanja neupravičene prednosti pred tistimi subjekti, ki organizatorjem volilnih kampanj izvoljenih strank prispevkov niso dali (na primer pri javnih naročilih). Slovenska zakonodaja tudi ne pozna s strankami povezanih organizacij, na primer političnih fundacij, in zato ne določa pravil financiranja strank s strani takšnih organizacij. Ker na podlagi področnih zakonov, ki urejajo pravni položaj nepridobitnih pravnih oseb, lahko te pravne osebe ustanovljajo tudi politične stranke oziroma posamezni člani strank, bi v praksi tako lahko prihajalo do netransparentnega oziroma nedovoljenega financiranja strank oziroma kampanje tudi preko takšnih organizacij, predvsem društev, ki so pogosto prejemniki javnih sredstev. Zaradi navedenih razlogov ter v izogib nadaljnjim zlorabam je po mnenju predlagatelja določitev prepovedi financiranja volilnih kampanji s strani vseh pravnih oseb v predlogu zakona nujna ter z vidika načela sorazmernosti veliko bolj primerna, saj se bo s takšno rešitvijo varovalo načelo pravne države, poleg tega pa preprečevanja koruptivnih dejanj ni mogoče doseči na drugačen način. Z zmanjšanjem oziroma preprečevanjem koruptivnih dejanj, ki jih bo prinesla takšna rešitev, pa bo po mnenju predlagatelja nedvomno zagotovljena večja korist, kot pa bodo na drugi strani prizadete ustavne vrednote, v katere se posega (načelo enakosti, načelo svobode izražanja). Izjema od prepovedi financiranja volilnih kampanji pa v primeru referendumске kampanje ne velja za nepridobitne pravne osebe, saj je predlagatelj ocenil, da bi to predstavljalo prevelik poseg v ustavno pravico do svobode izražanja. Referendumske kampanje so namreč povezane z (ne)uveljavitvijo določene zakonodaje in so zato lahko po naravi stvari ravno nepridobitne pravne osebe povsem upravičeno zainteresirane za določen izid referenduma.

Predlog zakona nadalje izrecno prepoveduje financiranje volilne kampanje od tujih fizičnih in pravnih oseb, razen ko gre za volitve poslancev v Evropski parlament, ko lahko organizator volilne kampanje sredstva pridobiva tudi iz prispevkov državljanov držav članic Evropske unije in pravnih oseb zasebnega prava iz teh držav, pod pogoji in na način, ki po tem zakonu veljajo za domače pravne in fizične osebe. Navedena ureditev je v skladu tudi z mednarodnimi standardi. Iz smernic Beneške komisije, ki se nanašajo tudi na financiranje volilne kampanje, med drugim izhaja, da je treba prispevke iz tujih držav ali podjetij prepovedati. Ta prepoved pa ne bi smela preprečevati finančnih prispevkov domačih državljanov, ki živijo v tujini (Guidelines, adopted by the Commission at its 46th Plenary Meeting, Venice, 9-10 March 2001). Odbor ministrov Sveta Evrope je leta 2003 prav tako sprejel priporočila, ki se med drugim nanašajo tudi na financiranje volilne kampanje in ki izrecno priporočajo prepoved oziroma omejevanje prispevkov tujih donatorjev (Recommendation Rec (2003)4 of the Committee of Ministers to member states on common rules against corruption in the funding of political parties and electoral campaigns, Adopted by the Committee of Ministers on 8 April 2003 at the 835th meeting of the Minister's Deputies).

S predlogom zakona je določena tudi višina sredstev, ki jih lahko organizator volilne kampanje prenese s svojega transakcijskega računa na poseben transakcijski račun za volilno kampanjo. Kadar je organizator volilne kampanje fizična oseba, lahko ta znesek znaša največ deset povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji, kadar pa je organizator volilne kampanje politična stranka, pa mora upoštevati omejitve iz 23. člena zakona, pri čemer je dovoljen prenos sredstev iz transakcijskega računa politične stranke odvisen od tega, za katere volitve gre (volitve v državni zbor, volitve v Evropski parlament, volitve predsednika republike, volitve v predstavniški organ lokalne skupnosti, volitve individualno voljenega organa lokalne skupnosti). Takšno razlikovanje je posledica ureditve, po kateri je financiranje političnih strank urejeno v posebnem Zakonu o političnih strankah ter omejeno, s poudarkom na transparentnosti in nadzoru. Bistveni element delovanja političnih strank je sodelovanje na volitvah, volilna kampanja pa je mehanizem njihove predstavitve volivcem. Organizator referendumске kampanje, ki je fizična oseba ali nepridobitna oseba zasebnega prava, lahko prispeva največ deset povprečnih mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji.

Predlog zakona določa, da se prispevki organizatorju volilne kampanje ne všttevajo v sredstva, ki jih pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki, posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost ali fizične osebe namenijo za financiranje političnih strank, kar je pomembno predvsem v letu, ko so volitve. Na ta način bo lahko v letu, ko so volitve, posamezna oseba nakazala sredstva tako organizatorju volilne kampanje, kadar je ta politična stranka, kot tudi politični stranki, vendar vsakič največ do višine zneska, dovoljenega v tem predlogu zakona in noveli zakona o političnih strankah.

Prav tako predlog zakona določa, da morajo pravne osebe, ki opravljajo storitve plačilnega prometa, pri vplačilu prispevkov organizatorju volilne kampanje poleg višine danega zneska sporočiti tudi podatke, ki omogočajo identifikacijo plačnika in druge informacije, ki so posredovane skupaj s plačilno transakcijo.

Organizator volilne kampanje, ki pridobi sredstva v nasprotju s tem zakonom, mora ta sredstva v določenem roku nakazati v humanitarne namene. Za kršitev določb tega člena so v predlogu zakona predpisane visoke globe, s čimer želi predlagatelj preventivno odvracati od kršitev in s tem preprečiti nedovoljeno oziroma nezakonito financiranje volilne oziroma referendumске kampanje.

K 8. členu

Predlog zakona na novo določa besedilo 15. člena, kjer se opredeljuje stroške volilne kampanje. V drugem odstavku se v primerjavi z veljavnim zakonom doda, da so stroški volilne kampanje tudi stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike.

Med stroške volilne kampanje se štejejo tudi stroški notranjih organizacijskih enot politične stranke (npr. mladinske, ženske, delavske, kmečke organizacije), ki so nastali za dejanja volilne kampanje. S tem predlogom se tudi sledi priporočilom GRECO.

Za razliko od veljavnega zakona predlog zakona določa tudi, kaj se ne šteje med stroške volilne kampanje, s čimer želi predlagatelj odpraviti nejasnosti, ki se običajno pojavljajo pri prikazovanju stroškov volilne kampanje.

Izvajalec oblikovanja in tiskanja plakatov mora na računu, ki ga izstavi organizatorju volilne kampanje navesti količino natisnjenih plakatov, izvajalec lepljenja pa število nalepljenih plakatov.

K 9. členu

Gre zgolj za popravek zaradi ustreznega sklicevanja na člene znotraj zakona.

K 10. členu

S spremembo 18. člena veljavnega zakona se spreminja vsebina poročila o financiranju volilne kampanje, ki bo od organizatorja volilne kampanje zahtevala podrobnejše podatke o vseh prejemkih in izdatkih za volilno kampanjo, vključno s posojili. Tako bo v poročilu morala biti prikazana skupna višina zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo ter posebej tudi višina sredstev, ki jih je organizator volilne kampanje s svojega transakcijskega računa prenesel na poseben transakcijski račun v skladu s sedmim odstavkom 14. člena tega zakona. V poročilu bodo morali biti prikazani vsi posamezni izdatki. Organizator volilne kampanje bo moral v poročilu prikazati prispevke fizičnih oseb organizatorju volilne kampanje, vključno z navedbo imena, priimka in naslova fizične osebe, če bo prispevek presegal povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji (sedanji zakon določa obveznost prikaza prispevkov, v kolikor ti presegajo trikratno povprečno bruto mesečno plačo). Ta sprememba zagotavlja večjo preglednost in učinkovitejši nadzor nad financiranjem volilne kampanje, kar je tudi poglobilni cilj predlaganih sprememb zakona. Obdelava in posredovanje navedenih podatkov fizičnih oseb je v javnem interesu. Posameznik se s svojim političnim udejstvom sam odloči za obdelavo svojih osebnih podatkov (prostovoljna politična participacija), kar vključuje tudi razkritje tega podatka javnosti. Organizator referendumske kampanje mora poročati tudi o vseh posameznih prispevkih nepridobitnih pravnih oseb. Tudi GRECO v svojem poročilu navaja, da bi bila z namenom zagotovitve popolne preglednosti in izboljšanja nadzora nad političnim financiranjem potrebna natančnejša poročila z razčlenjenimi zneski v okviru vsake kategorije poročanja. Organizator volilne kampanje bo moral prikazati tudi podatke o vseh posojilih, ne glede na višino posojila, vključno z navedbo podatkov o posojilodajalcu. Organizator volilne kampanje bo moral poročati tudi o vseh posameznih prispevkih, ki jih je dobil v nasprotju s tem zakonom in o vseh nakazilih v humanitarne namene. Na novo se doda določba, po kateri morajo politične stranke v poročilu o financiranju volilne kampanje zagotoviti ločene podatke o finančnem poslovanju organizacij znotraj strankarske strukture, s čimer se sledi priporočilom GRECO.

S spremembo 18. člena veljavnega zakona se spreminja tudi način posredovanja poročil o financiranju volilne kampanje. Organizator volilne kampanje bo moral poročilo predložiti državnemu zboru in računskemu sodišču preko elektronskega obrazca, dostopnega na spletnih straneh računskega sodišča. Elektronsko posredovanje podatkov omogoča preverljivost in s posredovanjem podatkov oziroma poročil v elektronski obliki se nadzornim organom olajša pregledovanje poročil. Taka oblika omogoča ustrezno obdelavo podatkov, kar nadzornim organom omogoča lažje in hitrejše odkrivanje morebitnih kršitev, hkrati s tem pa se poveča preglednost in primerljivost nadzora.

K 11. členu

Spremeni se 20. člen, ki na novo določa, da minister pristojen za notranje zadeve na predlog računskega sodišča podrobneje določi vsebino in oblike poročil iz 18. in 19. člena tega zakona. Po novem bo v pripravo vsebine in oblike poročil o financiranju volilne kampanje vključeno tudi računsko sodišče, ki je skladno z zakonom tudi pristojno za revizijo teh poročil.

K 12. členu

V 21. členu veljavnega zakona se doda nov odstavek, v katerem se določa mesto objave poročil o financiranju volilne kampanje. Vsa poročila organizatorjev volilne kampanje bodo tako objavljena na spletnih straneh državnega zbora oziroma lokalnih skupnosti. S tem želi predlagatelj zagotoviti večjo dostopnost do poročil in s tem tudi zunanji nadzor javnosti nad financiranjem volilne kampanje, kar je tudi v skladu s priporočili GRECO.

K 13. členu

Organizator volilne kampanje, ki ni politična stranka, je dolžan presežek zbranih sredstev pred zaprtjem posebnega transakcijskega računa za volilno kampanjo nameniti v humanitarne namene. Katere presežke prihodkov je dolžna nameniti v humanitarne namene politična

stranka, pa je določeno v zakonu, ki ureja politične stranke, zato v tem zakonu tega vprašanja za politične stranke ni potrebno urejati. Glede na to, da računsko sodišče opravi revizijo po zaprtju posebnega transakcijskega računa, je potrebno zakonsko urediti primere, ko računsko sodišče pri reviziji poročila o financiranju volilne kampanje ugotovi, da so v poročilu bili neupravičeno prikazani posamezni stroški, zaradi česa je nastal tudi večji presežek zbranih sredstev, kot ga je prikazal in v humanitarne namene nakazal organizator volilne kampanje. Z dopolnitvijo tega člena je tako odpravljena pravna praznina in urejen način nakazila razlike presežka zbranih sredstev, ki jih mora organizator v 30 dneh po objavi revizijskega poročila nakazati s svojega transakcijskega računa in o tem poročati računskemu sodišču in državnemu zboru oziroma predstavniškemu organu lokalne skupnosti. Predlagatelj na novo tudi jasno določa, da se sredstva pridobljena za delno povračilo stroškov volilne kampanje ne upoštevajo v izračun presežka zbranih sredstev, saj jih organizator prejme šele na podlagi revizije računskega sodišča in če jih zahteva od državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti.

K 14. členu

V 23. členu veljavnega zakona je določena dovoljena poraba za posameznega organizatorja glede na število volilnih upravičencev v državi oziroma volilni enoti in volilnem okraju, za lokalne volitve pa tudi v lokalni skupnosti. Predlagana sprememba pomeni dvig višine stroškov, ki jih je dovoljeno porabiti za posamezne volitve, pri čemer se višina delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katere so upravičeni organizatorji, ne spreminja. Predlagatelj meni, da bo večja dovoljena poraba sredstev pozitivno vplivala na prikaz vseh izdatkov za volilno kampanjo. Predlagana sprememba je prav tako v skladu s priporočili GRECO, da se z namenom, da se spodbudi transparentnost dejanskih stroškov kampanj, prilagodi trenutne dovoljene mejne vrednosti stroškov volilnih kampanj.

K 15. členu

Zaradi nesorazmerja med višino stroškov izvedbe revizije vis-a-vis stroškom kampanje, je izvajanje teh revizij nesmotrno. Pri večini kampanj je edini strošek organizatorja strošek, ki ga mora poravnati za odprtje in zaprtje posebnega računa. Ta strošek pa ne presega 50 eurov. Skladno z navedenim se drugi odstavek 29. člena spreminja tako, da se računskemu sodišču prepusti odločitev o izvedbi ali neizvedbi revizije posamezne referendumске kampanje. Za revizijo referendumске kampanje za referendumе na državni ravni se uveljavlja enak režim, kot je že uveljavljen za revizije kampanj na lokalni ravni,

S spremembo četrtega odstavka 29. člena veljavnega zakona bo računsko sodišče lahko pri opravljanju revizije poročil o financiranju volilne kampanje zahtevalo predložitev listin, pojasnila ter vpogled v poslovne knjige in evidence ne le od organizatorja volilne kampanje, državnih organov, AJ PES, bank in hranilnic, v katerih so organizatorji odprli posebne transakcijske račune, temveč tudi od izvajalcev storitev in prodajalcev blaga, ki so opravili storitve oziroma dobavili blago organizatorju volilne kampanje. To pomeni, da računsko sodišče najprej zahteva listine, potrebne za izvedbo revizije, lahko pa tudi vpogleda v poslovne knjige in evidence, če hoče npr. preveriti pristnost listine. Poleg tega bo lahko računsko sodišče zahtevalo pojasnila, podatke ali listine, ki so potrebne za izvedbo revizije, tudi od drugih oseb, če bo ugotovilo obstoj revizijskih tveganj, da organizator v poročilu ni prikazal oziroma ni pravilno prikazal vseh podatkov. Nadalje se računskemu sodišču širijo pooblastila tudi s tem, da po predlogu zakona računsko sodišče za potrebe revizije osebne podatke zbira neposredno od oseb in iz zbirk osebnih podatkov ministrstva, pristojnega za notranje zadeve. Navedeno bo računskemu sodišču olajšalo tudi preverjanje upravičenosti nakazil pravnih in fizičnih oseb v povezavi s predlaganim šestim odstavkom 14. člena zakona. Z vsem tem želi predlagatelj zagotoviti mehanizme za učinkovitejši nadzor nad financiranjem volilne kampanje in preprečiti prikrito financiranje volilne oziroma referendumске kampanje.

K 16. členu

S tem členom se računskemu sodišču daje pooblastilo, da v določenem roku lahko zahteva od organizatorja volilne kampanje dopolnitev poročila o financiranju volilne kampanje. Dokončno poročilo računskega sodišča bo objavljeno na spletnih straneh računskega sodišča in državnega zbora oziroma lokalne skupnosti in ne več v glasilu državnega zbora, kot to določa veljavni zakon. Zaradi večje dostopnosti javnosti in t.i. zunanjega nadzora nad financiranjem volilne kampanje bo dokončno poročilo računskega sodišča obravnavalo tudi pristojno delovno telo državnega zbora oziroma pristojni organ lokalne skupnosti.

K 17. členu

Peti odstavek 31. člena, ki govori o sklepu o zmanjšanju oziroma izgubi pravice do sredstev iz državnega ali lokalnega proračuna se spremeni tako, da se bolj jasno določi, da računsko sodišče lahko ta sklep izreče tako organizatorju volilne kampanje v primeru zmanjšanja oz izgube pravice do delnega povračila stroškov za kampanjo kot tudi politični stranki začasno zmanjšanje oziroma začasno izgubo pravice pridobivanja sredstev na podlagi zakona, ki ureja financiranje političnih strank.

K členom od 18. do 25.

Predlog zakona določa nekatere nove prekrške, ki v veljavnem zakonu niso bili predpisani in dviguje kazni za posamezne vrste prekrškov. S tem želi predlagatelj doseči preventivni učinek zakona in zagotoviti spoštovanje določb zakona, kar je bistvenega pomena za zakonitost izvedbe volilne in referendumске kampanje.

Predlagatelj v kazenskih določbah zakona sledi priporočilom GRECO za dvig zgornje meje sankcij, zato, da bodo sankcije v praksi učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Nadalje predlagatelj zakona sledi priporočilom GRECO tudi v delu za določitev novih prekrškov, ki v veljavnem zakonu niso predpisani (npr. sankcija, da organizator volilne kampanje ne obdrži sredstev, ki jih je prejel v nasprotju z določbami tega zakona; sankcija, če organizator volilne kampanje predloži namerno lažno poročilo o financiranju volilne kampanje).

K 26. členu

Člen določa prekrškovne organe. Za razliko od veljavnega zakona predlog zakona razdeljuje pristojnost za nadzor nad izvajanjem določb zakona na Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve, Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije, pristojno inšpekcijo lokalne skupnosti ali redarstveno službo lokalne skupnosti ter Računsko sodišče, pri čemer so jasno razmejene pristojnosti nadzora posameznih organov.

Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve, Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije in pristojna inšpekcija lokalne skupnosti oziroma redarstvena služba lokalne skupnosti lahko izrekajo tudi globe, kar pa ne velja za Računsko sodišče.

Poleg tega lahko Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije v primeru, če pri nadzoru ugotovi objavo raziskave javnega mnenja oziroma ankete v času volilnega molka, z odločbo odredi odstranitev raziskave javnega mnenja oziroma ankete. Zoper to odločbo je dovoljena pritožba, ki pa ne zadrži izvršitve. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za kulturo.

Z vidika ustavnega položaja in funkcije Računskega sodišča je primernejše, da o s strani Računskega sodišča ugotovljenih nepravilnostih, ki jih je mogoče okvalificirati kot prekrške, neposredno odloča pristojno sodišče. Zaradi zagotovitve zakonitosti izvedbe financiranja volilne kampanje je tudi primerno, da o tem odloča le eno sodišče – Okrajno sodišče v Ljubljani.

K 27. členu

Najkasneje do 1. marca 2014 bo potrebno oblikovati in organizatorjem volilnih kampanj omogočiti posredovanje poročila o financiranju volilne kampanje preko elektronskega obrazca, ki bo dostopen na spletnih straneh računskega sodišča.

K 28. členu

Člen določa trimesečni rok, v katerem mora minister za notranje zadeve izdati podzakonski predpis. Do izdaje novega predpisa se bo smiselno uporabljal veljavni podzakonski predpis (Pravilnik o vsebini in o obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo, Uradni list RS, št. 105/07).

K 29. členu

Člen ureja prehodno obdobje do uveljavitve spremembe zakona, ki ureja prekrške, to je predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (EVA 2013-2030-0050), ki bo urejal pristojnost za odločanje o tistih prekrških iz členov ZVRK, za katere nadzor je pristojno Računsko sodišče. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o volilni in referendumski kampanji (EVA 2013-1711-0057) je namreč Računsko sodišče določeno kot prekrškovni organ, pristojen za nadzor nad nekaterimi določbami tega zakona. Z vidika ustavnega položaja in funkcije Računskega sodišča je primerno, da o s strani Računskega sodišča ugotovljenih nepravilnostih, ki jih je mogoče okvalificirati kot prekrške, neposredno odloča pristojno sodišče. Zaradi zagotovitve zakonitosti izvedbe financiranja volilne kampanje je tudi primerno, da bo o tem odločalo le eno sodišče – Okrajno sodišče v Ljubljani.

K 30. členu

Če se volitve ali referendum opravijo pred uveljavitvijo tega zakona je nujno, da se pravice in obveznosti organizatorja volilne kampanje in vseh, ki nastopajo v volilni kampanji presoja po zakonu, ki je veljal na dan, ko so bile volitve ali referendum opravljene. Gre predvsem za primer, ko bi se volitve ali referendum opravile krajši čas pred uveljavitvijo novele in bi bilo potrebno zaradi spremembe zakona določene obveznosti oziroma aktivnosti izvesti v skladu s spremenjenim zakonom. Ta določba pa tudi preprečuje situacijo, ko bi zaradi spremembe pravne ureditve med samo volilno oz. referendumsko kampanjo bilo potrebno za isto volilno oziroma referendumsko kampanjo potrebno uporabiti dve različni pravni ureditvi tekom volilne oziroma referendumske kampanje

K 31. členu

S tem členom je določena uveljavitev zakona. Za uveljavitev zakona ni potrebno daljše obdobje, zato bo zakon začel veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

3. člen

(1) Volilno kampanjo lahko organizirajo sami kandidati ali kandidatke (v nadaljnjem besedilu: kandidati), predlagatelji kandidatov ali list kandidatov, politične stranke in drugi organizatorji volilne kampanje, v primeru referendum pa predlagatelj referenduma in drugi, za izid referenduma zainteresirani subjekti (v nadaljnjem besedilu: organizatorji volilne kampanje). Zainteresirani subjekti iz tega odstavka so lahko državljani Republike Slovenije z volilno pravico, posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, samostojni podjetniki posamezniki in pravne osebe s sedežem na območju Republike Slovenije ter, kadar Vlada Republike Slovenije tako odloči, pristojna služba Vlade Republike Slovenije.

(2) Za zakonitost izvajanja volilne kampanje je odgovoren organizator volilne kampanje. Organizator volilne kampanje je odgovoren tudi za tista opravila volilne kampanje, za katerih izvajanje je pisno pooblastil druge izvajalce.

(3) Istoimenske liste kandidatov in posamezni kandidati za volitve poslancev državnega zbora in poslancev v Evropski parlament ter kandidati za volitve predsednika republike imajo lahko samo enega organizatorja volilne kampanje.

(4) Vsaka lista kandidatov in posamezni kandidat na volitvah predstavnikov v predstavniških in individualnih organih lokalnih skupnosti ima lahko samo enega organizatorja volilne kampanje.

(5) Vsak predlagatelj referenduma oziroma vsak drug, za izid referenduma zainteresiran subjekt, ima lahko samo po enega organizatorja.

(6) Tuje pravne in fizične osebe ne smejo organizirati volilne kampanje.

(7) V Republiki Sloveniji ni dovoljeno izvajati volilne kampanje za volitve v drugi državi.

4. člen

(1) Predvolilni shodi niso dovoljeni v prostorih državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti, javnih zavodov in drugih oseb javnega prava ter v prostorih verskih skupnosti, razen kadar je verska skupnost organizator referendumske kampanje. Volilne kampanje ni dovoljeno financirati s proračunskimi sredstvi, razen s sredstvi, ki jih v skladu z zakonom, ki ureja politične stranke, iz proračuna dobijo politične stranke.

(2) Kadar so organizatorji referendumske kampanje organizacije sindikata ali svetov delavcev, imajo za pojasnjevanje svojih stališč članom pravico uporabljati ustrezne prostore v gospodarskih družbah in zavodih, v skladu s kolektivno pogodbo ali internimi akti, ki zagotavljajo sindikalno delovanje.

(3) Izjemoma je dovoljeno organizirati predvolilne shode v prostorih iz prvega odstavka tega člena, če v kraju ni na voljo nobene druge zgradbe z dvorano, v kateri bi bilo mogoče zbrati večje število ljudi.

(4) Prepoved iz prvega odstavka tega člena se ne uporablja za organizacijo predvolilnih shodov v tistih prostorih, ki so namenjeni predvsem javnim prireditvam.

(5) V primeru iz tretjega in četrtega odstavka tega člena morajo biti prostori na voljo vsem organizatorjem volilne kampanje pod enakimi pogoji. Pogoje mora objaviti lastnik ali upravljavec prostorov najpozneje 60 dni pred dnevom glasovanja na volitvah oziroma 25 dni pred dnevom glasovanja na referendumu.

(6) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena Vlada Republike Slovenije s sklepom nameni sredstva za referendumsko kampanjo Državnemu svetu Republike Slovenije, kadar je ta organizator referendumске kampanje. Državnemu svetu Republike Slovenije se nameni toliko sredstev, kolikor jih zahteva, vendar ne več kot 25% dopustne višine stroškov iz šestega odstavka 23. člena tega zakona. Državni svet Republike Slovenije za izvedbo referendumске kampanje ne sme pridobivati drugih sredstev. Stroški Državnega sveta Republike Slovenije za izvedbo referendumске kampanje ne smejo preseči 25 % dopustne višine stroškov iz šestega odstavka 23. člena tega zakona.

(7) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko Vlada Republike Slovenije s sklepom nameni sredstva za referendumsko kampanjo pristojni službi Vlade Republike Slovenije, kadar je ta organizator referendumске kampanje. Sredstva, ki se za referendumsko kampanjo namenijo pristojni službi Vlade Republike Slovenije, ne smejo presegati 25 % dopustne višine stroškov iz šestega odstavka 23. člena tega zakona. Pristojna služba Vlade Republike Slovenije za izvedbo referendumске kampanje ne sme pridobivati drugih sredstev. Stroški pristojne službe Vlade Republike Slovenije za izvedbo referendumске kampanje ne smejo preseči 25 % dopustne višine stroškov iz šestega odstavka 23. člena tega zakona.

(8) Kadar je organizator referendumске kampanje lokalna skupnost, lahko nameni sredstva za referendumsko kampanjo največ v višini 25% dopustne višine stroškov iz šestega odstavka 23. člena tega zakona.

5. člen

(1) Pri objavah raziskav javnega mnenja o kandidatih in političnih strankah v času volilne kampanje in pri objavah raziskav javnega mnenja o referendumskem vprašanju je treba navesti izvajalca, metodologijo in naročnika raziskave.

(2) Sedem dni pred dnevom glasovanja ni dovoljena objava raziskav javnega mnenja o kandidatih, listah kandidatov, političnih strankah in o referendumskem vprašanju.

6. člen

(1) Mediji morajo najkasneje 45 dni pred dnevom glasovanja na volitvah oziroma 25 dni pred dnevom glasovanja na referendumu določiti in objaviti pravila (obseg, pogoje in način) za izrabo programskega časa oziroma časopisnega prostora za predstavitev kandidatov, političnih strank in njihovih programov oziroma predstavitev mnenj o referendumskem vprašanju.

(2) Radiotelevizija Slovenija v času volilne kampanje zagotavlja programski čas predstavitev kandidatov oziroma mnenj o referendumskem vprašanju v skladu s tistimi določbami zakona, ki ureja Radiotelevizijo Slovenije, ki urejajo politično propagando v programih Radiotelevizije Slovenija.

(3) Drugi tiskani in elektronski mediji v neposredni ali posredni večinski javni lasti morajo zagotoviti vsem organizatorjem enake pogoje za objavljanje volilnih propagandnih sporočil, s pravili iz prvega odstavka tega člena pa morajo zagotoviti enakopravnost organizatorjem volilne kampanje pri predstavitvi kandidatov in njihovih programov, pri čemer se lahko predvidijo

posebni termini ali prostor za politične stranke, ki so že zastopane v državnem zboru ali za politične stranke in kandidatne liste, ki so že zastopane v predstavniških organih lokalnih skupnosti, in posebni termin ali prostor za politične stranke in kandidatne liste, ki še niso zastopane v državnem zboru oziroma v predstavniških organih lokalnih skupnosti.

7. člen

(1) Mediji morajo volilne oglaševalske vsebine objaviti z navedbo naročnika.

(2) V biltenih, katalogih ali drugih nosilcih objavljanja informacij, plakatih, prospektih in transparentih ter video straneh brez žive slike ter v elektronskih publikacijah in telekomunikacijskih sporočilih, ki vsebujejo oglaševalske vsebine za volilno kampanjo, mora biti poleg impresuma naveden tudi naročnik take vsebine.

14. člen

(1) Za financiranje volilne kampanje se uporabljajo določbe zakona, ki ureja financiranje političnih strank, če ta zakon ne določa drugače.

(2) (prenehal veljati)

(3) Ne glede na zakon, ki ureja politične stranke, lahko organizator volilne kampanje za volitve v Evropski parlament pridobiva sredstva za volilno kampanjo iz prispevkov državljanov držav članic Evropske unije in pravnih oseb zasebnega prava iz teh držav pod pogoji in na način, ki veljajo za domače pravne in fizične osebe.

15. člen

(1) Stroški volilne kampanje so stroški, ki so potrebni za izvedbo volilne kampanje za posamezno kandidatno listo ali posameznega kandidata ali za izvedbo referendumu.

(2) Stroški volilne kampanje so:

1. stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov,
2. stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih,
3. stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov,
4. stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena tega zakona,
5. stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa,
6. drugi sorodni stroški, ki so nastali izključno zaradi dejanj volilne kampanje.

(3) Če izvajalec storitve ali prodajalec izdelka odobri organizatorju volilne kampanje popust ali oprostitev plačila, se kot strošek volilne kampanje upošteva znesek, ki ga izvajalec storitve ali prodajalec zaračunava za isto ali podobno storitev ali stvar drugim naročnikom oziroma kupcem.

(4) Izvajalec storitve ali prodajalec mora v primeru iz prejšnjega odstavka na računu, ki ga izstavi organizatorju volilne kampanje, navesti višino popusta oziroma navedbo, da pristaja na oprostitev plačila v celoti.

(5) Določbi tretjega in četrtega odstavka tega člena ne veljata za storitve, ki jih izvaja fizična oseba brezplačno in se za to ne izstavlja računov.

(6) Za stroške volilne kampanje se štejejo vsi stroški iz tega člena, ne glede na to, kdaj so

nastali, kdaj so bili plačani in kdaj so bili sklenjeni posli v zvezi s posameznimi dejanji volilne kampanje, če se stroški in posli nanašajo na obdobje iz 2. člena tega zakona.

16. člen

(1) Organizator volilne kampanje mora najkasneje 45 dni pred dnem glasovanja na volitvah oziroma najkasneje 25 dni pred dnem glasovanja na referendumu odpreti poseben transakcijski račun z oznako »za volilno kampanjo« oziroma »za referendumsko kampanjo« in pri tem navesti tudi volitve oziroma referendum, za katerega organizira kampanjo. Kadar se dan za izvedbo referenduma določi več kot 45 dni po sprejemu odločitve v državnem zboru ali v predstavnem organu lokalne skupnosti, lahko organizatorji referenduma odprejo transakcijski račun ter zbirajo sredstva od dne, ko je državni zbor ali predstavniki organ lokalne skupnosti določil dan glasovanja na referendumu. Organizator volilne kampanje mora vsa finančna sredstva, ki jih sam nameni ali dobi od drugih pravnih ali fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, zbrati na tem transakcijskem računu. Vse stroške volilne kampanje mora organizator volilne kampanje poravnati izključno s tega računa. Ta račun je organizator volilne kampanje dolžan zapreti najkasneje v štirih mesecih po dnevu glasovanja. Dan zapadlosti posojila iz 3. točke in rok odloga plačila iz 4. točke prvega odstavka 18. člena tega zakona ne smeta biti kasnejša od 30 dni pred rokom za zaprtje računa.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mora organizator volilne kampanje odpreti poseben transakcijski račun z oznako za volilno oziroma referendumsko kampanjo preden opravi prvo finančno transakcijo, namenjeno volilni kampanji.

18. člen

(1) Najkasneje v 15 dneh po zaprtju posebnega transakcijskega računa je organizator volilne kampanje za volitve v državni zbor, Evropski parlament, predsednika republike ali za referendum na državni ravni, dolžan predložiti državnemu zboru in računskemu sodišču poročilo o:

1. skupni višini zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo,
2. podatkih o vseh prispevkih organizatorju volilne kampanje, ki na dan glasovanja presegajo trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto, za zagotovitev transparentnosti volilne kampanje,
3. vseh posojilih, ki so odobrena organizatorju volilne kampanje, če višina odobrenega posojila presega znesek iz prejšnje točke, vključno z navedbo posojilodajalca,
4. vseh odloženih plačil organizatorju volilne kampanje, če višina odloženega plačila presega znesek iz 2. točke tega odstavka, vključno z navedbo pravne ali fizične osebe, ki je odobrila odlog plačila.

(2) Prispevki iz 2. točke prejšnjega odstavka se ne všttevajo v sredstva, ki jih pravne ali fizične osebe namenijo za financiranje politične stranke, v skladu z določbami zakona, ki ureja financiranje političnih strank.

(3) Čas odloga plačila iz 4. točke prvega odstavka tega člena ne sme biti daljši od 90 dni od opravljene storitve ali dobave blaga. Za odložena plačila se štejejo vsa plačila, ki se izvedejo kasneje kot 30 dni po opravljeni storitvi ali dobavi blaga.

20. člen

Minister oziroma ministrica (v nadaljnjem besedilu: minister), pristojen za finance, podrobneje določi vsebino in obrazce poročil iz 18. in 19. člena tega zakona.

21. člen

Poročila in podatki iz 18. in 19. člena tega zakona zaradi zagotavljanja transparentnosti volilne kampanje postanejo javni, ko se predložijo državnemu zboru oziroma predstavniškemu organu lokalne skupnosti ali računskemu sodišču.

22. člen

Organizator volilne kampanje, ki ni politična stranka, mora morebitni presežek zbranih sredstev najkasneje ob zaprtju transakcijskega računa nameniti v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

23. člen

(1) Stroški volilne kampanje za volitve v državni zbor ne smejo preseči 0,40 eura na posameznega volilnega upravičenca v volilnem okraju oziroma volilni enoti, v kateri je vložena lista kandidatov oziroma v kateri kandidira posamezni kandidat.

(2) Stroški volilne kampanje za volitve v Evropski parlament ne smejo preseči 0,40 eura na posameznega volilnega upravičenca v državi.

(3) Stroški volilne kampanje za volitve predsednika republike ne smejo preseči 0,25 eura na posameznega volilnega upravičenca v državi. Če pride do drugega kroga glasovanja, se stroški volilne kampanje za kandidata, ki na tem glasovanju kandidirata, lahko povečajo še za 0,15 eura na posameznega volilnega upravičenca v državi.

(4) Stroški volilne kampanje za volitve v predstavniški organ lokalne skupnosti ne smejo preseči 0,40 eura na posameznega volilnega upravičenca v lokalni skupnosti.

(5) Stroški volilne kampanje za volitve individualno voljenega organa lokalne skupnosti ne smejo preseči 0,25 eura na posameznega volilnega upravičenca v lokalni skupnosti. Če pride do drugega kroga glasovanja, se stroški volilne kampanje za kandidata, ki na tem glasovanju kandidirata, lahko povečajo še za 0,15 eura na posameznega volilnega upravičenca v lokalni skupnosti.

(6) Stroški referendumske kampanje na državni ravni ali v lokalni skupnosti ne smejo preseči 0,25 eura na posameznega volilnega upravičenca v državi oziroma v lokalni skupnosti.

(7) Ministrstvo, pristojno za evidenco volilne pravice, objavi na dan, ki je določen za začetek volilnih opravil, na svojih spletnih straneh število volilnih upravičencev v državi, posamezni volilni enoti in volilnem okraju, ob lokalnih volitvah oziroma referendumu na ravni lokalne skupnosti pa tudi v posamezni lokalni skupnosti.

29. člen

(1) Računsko sodišče v šestih mesecih po roku za zaprtje transakcijskega računa opravi revizijo pri tistih organizatorjih volilne kampanje, ki imajo na podlagi tega zakona pravico do delnega povračila stroškov volilne kampanje.

(2) Računsko sodišče v šestih mesecih po roku za zaprtje transakcijskega računa opravi revizijo pri organizatorjih volilne kampanje za referendum na državni ravni.

(3) Računsko sodišče lahko v roku iz prvega in drugega odstavka tega člena opravi revizijo tudi pri organizatorju volilne kampanje na volitvah za člane predstavniškega in individualno voljenega organa lokalne skupnosti ter za referendum na lokalni ravni.

(4) Organizator volilne kampanje, Banka Slovenije in poslovne banke, pri katerih so organizatorji volilne kampanje odprli posebne transakcijske račune, so dolžne na zahtevo računskega sodišča predložiti listine, ki so potrebne za izvedbo revizije ter omogočiti vpogled v svoje poslovne knjige in evidence. Računsko sodišče lahko v skladu s svojimi pristojnostmi opravi tudi druge poizvedbe, ki so potrebne za izvedbo revizije.

30. člen

(1) Z revizijo iz 29. člena tega zakona računsko sodišče preizkusi:

1. višino zbranih in porabljenih sredstev volilne kampanje,
2. ali je organizator volilne kampanje pridobil in uporabil sredstva za volilno kampanjo v skladu z zakonom,
3. ali so podatki, ki jih je organizator volilne kampanje navedel v poročilih iz 18. in 19. člena tega zakona, točni.

(2) Ko je poročilo računskega sodišča dokončno, se objavi v glasilu državnega zbora.

31. člen

(1) Organizatorju volilne kampanje za volitve poslancev državnega zbora, volitve v Evropski parlament in volitve predsednika republike, ki za več kot 10% prekorači dovoljeni obseg sredstev za volilno kampanjo, se delno povračilo stroškov za organiziranje in financiranje volilne kampanje, ki se mu na podlagi tega zakona izplača iz državnega proračuna, zmanjša za polovico. Organizatorju volilne kampanje za volitve članov predstavniških in individualno voljenih organov lokalnih skupnosti, se v lokalni skupnosti, v kateri za več kot 10% prekorači dovoljeni obseg sredstev za volilno kampanjo, delno povračilo stroškov za organiziranje in financiranje volilne kampanje, ki se mu na podlagi tega zakona izplača iz proračuna lokalne skupnosti, zmanjša za polovico.

(2) Politični stranki, katere organizator volilne kampanje za volitve poslancev državnega zbora, volitve v Evropski parlament in volitve predsednika republike, za več kot 10% prekorači dovoljeni obseg sredstev za volilno kampanjo, se za čas enega leta za polovico zmanjšajo sredstva, ki se ji izplačujejo iz državnega proračuna na podlagi zakona, ki ureja financiranje političnih strank. Politični stranki se v lokalni skupnosti, v kateri organizator volilne kampanje za volitve članov predstavniških in individualno voljenih organov lokalnih skupnosti, za več kot 10% prekorači dovoljeni obseg sredstev za volilno kampanjo, za čas enega leta za polovico zmanjšajo sredstva, ki se ji izplačujejo iz proračuna lokalne skupnosti na podlagi zakona, ki ureja financiranje političnih strank.

(3) Organizator volilne kampanje za volitve poslancev državnega zbora, volitve v Evropski parlament in volitve predsednika republike izgubi pravico do delnega povračila stroškov za organiziranje in financiranje volilne kampanje, ki se mu na podlagi tega zakona izplačajo iz državnega proračuna, če za več kot 30% prekorači dovoljeni obseg sredstev za volilno kampanjo. Organizator volilne kampanje za volitve članov predstavniških in individualno voljenih organov lokalnih skupnosti, v lokalni skupnosti, v kateri za več kot 30% prekorači dovoljeni obseg sredstev za volilno kampanjo, izgubi pravico do delnega povračila stroškov za organiziranje in financiranje volilne kampanje, ki se mu na podlagi tega zakona izplačajo iz proračuna lokalne skupnosti.

(4) Politična stranka za čas enega leta izgubi pravico do sredstev iz državnega proračuna, ki se ji izplačujejo na podlagi zakona, ki ureja financiranje političnih strank, če organizator njene volilne kampanje za volitve poslancev državnega zbora, volitve v Evropski parlament in volitve predsednika republike za več kot 30% prekorači dovoljeni obseg sredstev za volilno kampanjo. Politična stranka v lokalni skupnosti, v kateri organizator volilne kampanje za volitve članov predstavniških in individualno voljenih organov lokalnih skupnosti, za več kot 30% prekorači dovoljeni obseg sredstev za volilno kampanjo, za čas enega leta izgubi sredstva, ki se ji izplačujejo iz proračuna lokalne skupnosti na podlagi zakona, ki ureja financiranje političnih strank.

(5) Sklep o zmanjšanju oziroma izgubi pravice do sredstev iz državnega ali proračuna lokalne skupnosti sprejme računsko sodišče takoj, ko postane poročilo o reviziji dokončno.

(6) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka je dopusten upravni spor.

32. člen

(1) Z globo od 800 do 1.200 eurov se kaznuje za prekršek organizator volilne kampanje, ki ne konča volilne kampanje 24 ur pred dnevom glasovanja (2. člen).

(2) Z globo od 150 do 300 eurov se kaznuje odgovorna oseba organizatorja volilne kampanje, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 120 do 200 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

33. člen

(1) Z globo od 700 do 1.000 eurov se kaznuje za prekršek organizator volilne kampanje, ki:

- opravlja plakatiranje v nasprotju z 8. in 9. členom tega zakona;
- preleplja ali uničuje plakate drugega organizatorja volilne kampanje (prvi odstavek 10. člena);
- plakatira v času volilnega molka (drugi odstavek 10. člena);
- ne odstrani plakatov in drugih volilnih oglaševalskih vsebin v skladu z 11. členom tega zakona.

(2) Z globo od 150 do 200 eurov se kaznuje odgovorna oseba organizatorja volilne kampanje, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 150 do 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki trga ali kakorkoli drugače uničuje plakate, ki so bili nalepljeni v skladu z določbami 8. in 9. člena tega zakona oziroma lepi in namešča nove plakate v času volilnega molka (10. člen).

(4) Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba lokalne skupnosti, ki ne zagotovi vsem organizatorjem volilne kampanje enakopravnosti pri lepljenju in nameščanju plakatov v skladu s prvim odstavkom 8. člena tega zakona.

34. člen

Z globo od 350 do 650 eurov se kaznuje za prekršek odgovorni urednik medija, ki:

- objavi raziskavo javnega mnenja o kandidatih oziroma o referendumskem vprašanju, ne da bi navedel podatke iz prvega odstavka 5. člena tega zakona;
- objavi raziskavo javnega mnenja v obdobju sedem dni pred dnevom glasovanja (drugi odstavek 5. člena);

- objavi oglaševalsko vsebino brez navedbe naročnika (7. člen).

35. člen

(1) Z globo od 1.500 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek:

- izdajatelj medija, ki ne sprejme ali ne objavi pravočasno pravil ali ravna v nasprotju z objavljenimi pravili iz 6. člena tega zakona ali ravna v nasprotju z drugim odstavkom 5. člena tega zakona;
- izdajatelj medija, ki ne navede podatkov v skladu s 7. členom tega zakona;
- pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s 7. členom tega zakona.

(2) Z globo od 150 do 200 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

38. člen

(1) Z globo od 10.000 do 15.000 eurov se kaznuje organizator volilne kampanje - pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v danem roku ne predloži poročila o financiranju volilne kampanje (18. in 19. člen), ali prepozno odpre oziroma ne odpre posebnega transakcijskega računa ali vseh sredstev za volilno kampanjo ne zbere na tem računu ali z njega ne poravnava vseh stroškov volilne kampanje (16. člen) ali presežka zbranih sredstev ne nameni v humanitarne namene (22. člen).

(2) Z globo od 1.500 do 2.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba organizatorja, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 400 do 1.200 eurov se kaznuje organizator volilne kampanje - posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

39. člen

(1) Z globo od 7.000 do 12.500 eurov se kaznuje organizator volilne kampanje - pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki za financiranje volilne kampanje za volitve poslancev državnega zbora, poslancev Evropskega parlamenta ali za volitve za predsednika republike prekorači omejitve iz 23. člena tega zakona.

(2) Z globo od 3.500 do 10.000 eurov se kaznuje organizator volilne kampanje - pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki za financiranje volilne kampanje za volitve članov predstavniških in individualno voljenih organov lokalnih skupnosti v lokalni skupnosti prekorači omejitve iz 23. člena tega zakona.

(3) Z globo od 3.500 do 10.000 eurov se kaznuje organizator referendumске kampanje - pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki prekorači omejitve iz 23. člena tega zakona.

(4) Z globo od 700 do 1.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba organizatorja volilne kampanje ali organizator volilne kampanje - posameznik, ki stori prekršek iz tega člena.

40. člen

(1) Za izvajanje in nadzor nad izvajanjem določb tega zakona je pristojen Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve, razen v primerih iz 8. in 9. člena tega zakona, ko je za to pristojna inšpekcija lokalne skupnosti ali redarstvena služba lokalne skupnosti.

(2) Organi iz prejšnjega odstavka lahko izrekajo globo za prekrške po tem zakonu v okviru razpona, predpisanega s tem zakonom.

**V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA
SKRAJŠANEM POSTOPKU**

/

VI. PRILOGE

Na podlagi 20. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07) izdaja minister za finance

Pravilnik o vsebini in o obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo

1. člen

Ta pravilnik določa vsebino in obrazce poročil, ki jih morajo najkasneje v 15 dneh po zaprtju posebnega transakcijskega računa organizatorji volilne in referendumske kampanje predložiti prek elektronskega obrazca, dostopnega na spletnih straneh računskega sodišča Državnemu zboru Republike Slovenije ali predstavnikiškemu organu lokalne skupnosti in Računskemu sodišču Republike Slovenije na podlagi 18. in 19. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07; v nadaljnjem besedilu: ZVRK).

2. člen

(1) Poročilo o volilni kampanji za državno raven za volitve v državni zbor, volitve predsednika republike, volitve poslancev iz Republike Slovenije v evropski parlament se predloži na obrazcu Poročilo - ZVRK 1, ki je Priloga 1 in sestavni del tega pravilnika.

(2) Poročilo o referendumski kampanji za državno raven se predloži na obrazcu Poročilo - ZVRK 2, ki je Priloga 2 in sestavni del tega pravilnika.

(3) Poročilo o volilni kampanji za lokalno raven za člane predstavnikiških in individualno voljenih organov se predloži na obrazcu Poročilo - ZVRK 3, ki je Priloga 3 in sestavni del tega pravilnika.

(4) Poročilo o referendumski kampanji za lokalno raven se predloži na obrazcu Poročilo - ZVRK 4, ki je Priloga 4 in sestavni del tega pravilnika.

(5) Obrazci iz prvega do četrtega odstavka tega člena se izpolnjujejo v evrih, brez stotinov.

3. člen

(1) Organizator volilne ali referendumske kampanje mora poleg poročil iz prejšnjega člena priložiti tudi naslednje obvezne priloge:

- obrazec Seznam prispevkov fizičnih oseb, ki presegajo povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji, v skladu z 3. točko prvega odstavka 18. člena ZVRK in višina prispevkov, ki jih je organizator volilne kampanje s svojega transakcijskega računa prenesel na poseben transakcijski račun v skladu z devetim odstavkom 14. člena ZVRK, ki je Priloga 5 in sestavni del tega pravilnika,

- obrazec Seznam posojilodajalcev, ki so odobrili posojila organizatorju volilne ali referendumske kampanje, v skladu s 5. točko prvega odstavka 18. člena ZVRK, ki je Priloga 6 in sestavni del tega pravilnika,

- obrazec Seznam posameznih izdatkov, ki jih je organizator volilne kampanje namenil za financiranje volilne kampanje, vključno z navedbo zneska, ne glede na njegovo višino, skupaj z

namenom in izvajalcem storitev oziroma prodajalcem izdelka, ki je Priloga 7 in sestavni del tega pravilnika.

- obrazec Seznam prispevkov, ki jih je organizator volilne kampanje pridobil v nasprotju s tem zakonom, ter njihove vrednosti, vključno z navedbo pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki je dal prispevek organizatorju volilne kampanje, ki je Priloga 8 in sestavni del tega pravilnika,

- obrazec Seznam vseh nakazil v humanitarne namene presežkov zbranih sredstev iz prvega odstavka 22. člena tega zakona in prispevkov, ki jih je organizator volilne kampanje pridobil v nasprotju z ZVRK, ki je Priloga 9 in sestavni del tega pravilnika.

4. člen

Organizator volilne ali referendumске kampanje mora poročilo iz 2. člena tega pravilnika priložiti tudi dokazilo o nakazilu presežka zbranih sredstev v humanitarne namene v skladu s predpisi.

5. člen

V obrazcih Poročilo - ZVRK 1, Poročilo - ZVRK 2, Poročilo - ZVRK 3 in Poročilo - ZVRK 4 predstavlja skupno višino zbranih sredstev, ki se vpiše pod oznako I. navedenih obrazcev, seštevek:

- prejetih prispevkov fizičnih oseb, zbranih na posebnem transakcijskem računu v skladu s 16. členom ZVRK, ki se vpišejo pod oznako I.a) navedenih obrazcev,

- prispevkov v obliki popustov, ki so jih izvajalci storitev ali prodajalci izdelkov odobrili organizatorju volilne ali referendumске kampanje v skladu s tretjim in četrtem odstavkom 15. člena ZVRK, ki se vpišejo pod oznako I.b) navedenih obrazcev,

- prispevkov v obliki oprostitev plačil, ki so jih izvajalci storitev ali prodajalci izdelkov odobrili organizatorju volilne ali referendumске kampanje v skladu s tretjim in četrtem odstavkom 15. člena ZVRK, ki se vpišejo pod oznako I.c) navedenih obrazcev.

6. člen

V obrazcih Poročilo - ZVRK 1, Poročilo - ZVRK 2, Poročilo - ZVRK 3 in Poročilo - ZVRK 4 je skupni višini porabljenih sredstev, ki se vpiše pod oznako IV. oziroma posameznim stroškom, ki se vpišejo pod oznakami IV.1. do IV.6. navedenih obrazcev, potrebno prišteti zneske popustov in oprostitev plačil, ki so jih izvajalci storitev ali prodajalci izdelkov odobrili organizatorju volilne ali referendumске kampanje v skladu s tretjim in četrtem odstavkom 15. člena ZVRK.

7. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana, dne

dr. Gregor Virant l.r.

Minister za notranje zadeve